

DARBININKAS

LIV NO. 74

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 18, 1969

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

JAV-Rusijos derybos - Europos vadam budėjimo metas

Isiskaudinta, kad tik dvi valstybės prie derybų stalo

Prieš 165 metus statytų caro Rusijos general-gubernatorių rūmų banketų salėje, Suomijos sostinės centre, pradėtos pirmos svarbios derybos tarp Amerikos ir bolševikinės Rusijos. Kaip žinome, derybų tikslas yra sustabdyti ginklavimosi lenktynes strateginių ginklų šakoje.

Manoma, jog momentas tokioms deryboms pradėti yra geras todėl, kad abi pasaulinės galybės tos rūšies ginklais dabar yra maždaug vienodai stiprios. Derybose nebus kalbos apie tų ginklų panaikinimą ar sumažinimą, bet apie jų gamybos sustabdymą dabartiniame (ar sutartame) lygyje. Kad sutarimas, jei toks būtų pasiektas, abiejų pusių sąžiningai būtų vykdomas, turi būti surastas patikimas kontrolės būdas. Šita dalis bus painiausia ir sunkiausia. Jei derybos nutrūks be rezultatų, jos suklups kaip tik dėl kontrolės.

JAV draugų nuotaiškos

Didžiausią susidomėjimą ir rūpestį tomis derybomis rodo

— Indijos Kongreso partijos vadovybė pašalino iš partijos premjerę Indirą Gandhi, bet parlamento frakcija atsisotjo jos pusėje. Vyksta barmiai, bet jie ginčų neišriš. Laukiama, ką pasakys suvažiavimai.

Mrs. Indira Gandhi pašalinta iš Kongreso partijos, bet ji vis dar tebemano, kad partijos masės ją parems kovoję prieš reformas trukdančią senųjų vadų grupę.

Libija kandžioja senuosius draugus

Tripolis. Naujoji Libijos vyriausybė ir revoliuciją įvykdžiusi karininkų grupė visu šimtu procentų pasuko į arabų pasaulio karingąjį sparną ir tolstą nuo tų Europos valstybių, kurios bando daryti taiką tarp Izraelio ir arabų.

Jau atsimesta nuo senosios vyriausybės padarytų ginklų užsakymų Anglijoje ir dar viešai pasigirta, kad Libija yra tiek turtinga, kad ji galinti ginklų visur nusipirkti. Bet jie nori gauti gerųjų anglų tankų. Jei Anglija nesutiksianti dabar jiems jų parduoti, tai jie ištrauksią iš Anglijos bankų visus ten savo laikomus rezervas.

Washingtonui jau pranešta, kad už metų pasibaigiantis karinės bazės sutartis nebus atnaujinta. Tačiau jau imta manyti, kad amerikiečiai patys turės iš ten pasitraukti ir sutarties galo nesulaukę, nes bazės veikla pradėta trukdyti kasdien vis naujai išgalvojamaipareidymais, vedančiais prie pilno bazės apsupimo.

didieji Amerikos sąjungininkai Europoje, nes vienoks ar kitoks susitarimo turinys pirmiausiai palies ne Ameriką ar Rusiją, bet Europą. Visi juk žino, kad Amerika savo raketomis Europos neužpuls, bet Europa yra pirmasis ir vienintelis taikiny Rusijos vidutinio nuotolio strateginiams ginklams — raketoms. Ar bus kalbama ir apie šito nuotolio Rusijos raketas, kurios yra nukreiptos į V. Europos karinius taikinius?

Derybų niekas nepeikia (Italija entuziastingai jas sveikina), bet visi bijo dviejų dalykų: pirma, ar Amerika tinkamai informuos savo Atlanto pakto sąjungininkus ir kreips dėmesį į jų patarimus ir pageidavimus; antra, ar derybų objektu bus ir vidutinio nuotolio atominės raketos.

Prancūzai įnirę

Pikčiausiai esanti nusiteikusi Prancūzijos vyriausybė, nors oficialiai sveikins derybas kaip pirmą rimtesnį žingsnį nusiginklavimo kryptimi. Bet neoficialiai prancūzai negali suvirškinti fakto, kad šita reikalą pradėjo tvarkyti tik rusai ir amerikiečiai. Anot jų, juk ir Prancūzija ir kom. Kinija yra atominės valstybės, todėl ne Prancūzija ne Kinija nenorinčios, kad šitoks reikalas būtų be jų svarstomas. Prancūzai nesitiki daug ką išgirsti iš amerikiečių apie derybų eigą, dar mažiau rusai informuosią kinus.

Libanas prašo aukų ginklams pirkti

Beirutas. — Libano vyriausybė prašo iš Arabų Lygos pašalpos ginklam pirkti, nes padidėjo jos atsakomybė leidis Palestinos arabų teroristinei organizacijai veikti Libano teritorijoje.

Dabar pašalpas gauna Egiptas ir Jordanas. Per dvejus metus pinigų sudėjo Kuveitas, Saudi Arabija ir Libija. Kuveitas davė 55 milijonus anglų svarų, Saudi Arabija 50 milijonų, Libija 30 mil. Egiptui iš sudėtos sumos duota 95 milijonai anglų svarų, Jordanui 40 milijonų. Dabar kviečiama arabų valstybių galvų konferencija tą klausimą vėl turės svarstyti, nes reikės naujų pinigų, jei Egipto Nasseris įtikins, kad karas su Izraeliu būtinas.

Mėnulio skrenda 3 laivyno karininkai astronautai: Conrad, Gordon ir Bean.

V. Vokietija iš anksto pasakė prieš susitarimą, kuris, anot jų krašto apsaugos ministro Schmidt, "viską paliks taip, kaip dabar yra, 700 rusų raketų neišskiriant". Schmidt mano, kad ginklų tikrinimas vienas kito teritorijoje yra būtinas, bet jis nemano, kad Rusija greit su ta mintimi galėtų susigyventi. Ryšium su Helsinkio pasitarimais vėl paaštrės klausimas ir apie tai, kokias teises turės Vokietija tada, kada atsiras reikalas panaudoti jos teritorijoje esančius svertimus atominių ginklų.

Britai linkę pasitikėti, kad Washingtonas suteiks visas žinias apie derybų eigą, bet ir jiems labai rūpi tos į Europos taikinius atsuktos Rusijos atominės raketos. Jei jos bus į derybas įtrauktos, britai bus labai patenkinti. Jei nebus įtrauktos, tada prasidės didelis spaudimas organizuoti pačios Europos nuo Amerikos nepriklausančią atbaidomąją atomi-

— Viceprezidentas Agnew aną vakarą pakaltino televizijos programų gamintojus už šališką publikos informavimą ir kvietė publiką apie tai priminti televizijos kanalų savininkams. Labai susinervino vadinamą liberalų širšynas New Yorke ir pradėjo skleisti naują melą — kad viceprezidento kalba buvusi pirmas ženklas, jog Nixono administracija rengiasi įvesti cenzūrą. Iš į tą kalbą reaguosiu asmenų trys parėmė viceprezidento kritišką žodį, tik vienas pasisakęs prieš.

Mokesčių reforma jau juda Kongrese

Washingtonas. — Kongrese mokesčių reforma pamažu slenka pirmyn. Ji veikia užbaigta svarstyti atstovų rūmų komisijoje, toli pasistūmėjo ir atitinkama senato komisija. Kai abiejų rūmų komisijos baigs darbą, dar liks daug skirtumų, kuriuos bandys išlyginti abiejų rūmų plenūmai.

Vienas iš svarbiųjų mokesčių reformos bruožų yra tas, kad bus žymiai sumažinti pajamų mokesčiai viengungiams, amžiaus nežiūrint. Dabar už tokias pat metines pajamas viengungiai federalinių pajamų mokesčių moka 40 proc. daugiau kaip vedusių pora, po reformos gi skirtumas sumažės 20 proc.

Pajamų mokesčių mokėtojų viengungių yra apie 6 milijonai. Pagal senato komisijos nubalsuotus pakeitimus viengungiai per metus mokėtų 445 mil. dol. mažiau negu dabar sumoka pagal atstovų rūmų komisijos jau padarytus nutarimus — 650 mil. dol. mažiau. Kai visi skirtumai bus išlyginti, viengungiai mokesčių mokėtojai sutaupys, reformai įsigaliojus, apie 600 dol. per metus.

Dėl korporacijų (kolektyvinių mokesčių mokėtojų), pajamų mokesčių nutarimai dar nepadaryti. Ten jau reikalas žymiai sudėtingesnis.

ne jėgą, paremtą dabar turimais anglų ir prancūzų atominiais ginklais, pirmoj eilėj britų Polaris raketomis ginkluotais povandeniniais laivais. Ir britai kiek su skausmu sutinka faktą, kad prie derybų stalo Helsinky sėdės tik dvi valstybės.

Mažosios NATO valstybės, į kurias įjungtina ir Italija, derybas sutinka geru ūpu, nes pasitiki Amerikos pažadu jas informuoti apie derybų eigą ir per derybas nesuspinti Europos saugumo. Bet ir jos visos prisimena tas į jas atkreiptas Rusijos atomines raketas.

— Viceprezidentas Agnew aną vakarą pakaltino televizijos programų gamintojus už šališką publikos informavimą ir kvietė publiką apie tai priminti televizijos kanalų savininkams. Labai susinervino vadinamą liberalų širšynas New Yorke ir pradėjo skleisti naują melą — kad viceprezidento kalba buvusi pirmas ženklas, jog Nixono administracija rengiasi įvesti cenzūrą. Iš į tą kalbą reaguosiu asmenų trys parėmė viceprezidento kritišką žodį, tik vienas pasisakęs prieš.

Rašytojas Solženicinas išmestas iš Sovietų rašytojų sąjungos, nes savo raštais nenorėjo prisidėti prie kompartijos melų skleidimo.

Čekoslovakija tvirtai pririšta prie Rusijos

Didysis Čekoslovakijos vadų vizitas Maskvoje baigėsi nusivylimu, nes turėta vilčių, kad Maskva ta proga pažadės išvežti nors mažą būrį okupacinių kariuomenės. Dabar Čekoslovakijoje yra 80,000 rusų karių.

Čekai gavo pažadų tik dėl žaliavų pramonei, bet tai mažą paguoda, nes rusai už savo žaliavas ima brangiai, bet iš satelitų pirkdami jų gaminius moka daug pigiau, negu už tuos gaminius jie gautų parduodami už Sovietų S-gos ribų. Komunikate minima, kad žadėta duoti nevalytos naftos, geležies rūdų ir medvilnės.

Dar daugiau Čekoslovakija bus prirakinta prie Rusijos numatyta pasirašyti draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpinės pagalbos sutartimi. Jos pasirašymas numatomas 1970 m. gegužės mėn., kada bus minima Čekoslovakijos "išlaisvinimo" 25 metų sukaktis.

Taip dalykams pakrypus, Čekoslovakijos vadovybė nutarė sumažinti importą iš Vakarų valstybių, nes trūksta užsienio valiutos. Jos gi negalima įsigyti kitaip, kaip tik su Vakarais prekiaujant. Gi tokiai prekybai nepritaria Maskva.

Rusų raketos: kokios ir kur

Rusai turi dvejopas vidutinio nuotolio raketas. Vienos siekia 1,100 mylių, kitos 2,100 mylių. Abejos uždegamos skystu kuru, bet gali būti aprūpintos ir kieto kuro judančiu įtaisais. Visos išdėstytos prie vakarinių, pietinių ir rytinių Rusijos sienų, betgi daugiausiai jų sustatytas esą vakarinėje Rusijos dalyje. Žinoma, kad jų taikiniu yra parinktas kiekvienas svarbesnis V. Europos aerodromas, uostas, karinis sandėlys ir geležinkelio mazgas.

Danija nepriėmė JAV dezertyrų

Copenhagen. — Danija nesutiko duoti politinio pabėgėlio prieglaudą trims Amerikos kariams, pabėgusiems iš kariuomenės Vokietijoje. Jie atvyko per Paryžių su amerikiečių advokatu, kuris buvo, matyt, siunčiamas pabandyti atidaryti Daniją dezertyrams. Tų dezertyrų organizavimu rūpinasi vadinamieji pacifistai, kurie kelia riaušes Amerikoje ir dėl Amerikos pasitraukimo iš Vietnamo.

Prašydami politinio pabėgėlio prieglaudą, dezertyrai nurodė, kad jie nepritaria Vietnamo karui ir bijo ten patekti, bet Danijos įstaigos turėjo žinių, kad visi trys buvo įsivėlę į narkotikų vartojimą ir slaptą jų pardavinėjimą. Jie greit turi apleisti Daniją: grįžti į Paryžių arba bandyti laimę Švedijoje. Keliai į Švediją danai pažadėjo padėti parūpinti.

— Arabų valstybių galvos (premjerai, prezidentai ir karaliai) renkasi posėdžio gruodžio 20 d. Maroko sostinėj Rabate. Kadangi, anot Nasserio isteriško tvirtinimo, JAV vyriausybė trukdanti padaryti su Izraeliu taiką, arabai turį rengtis karui. Tas susirinkimas turis padėti tą karą suorganizuoti.

— V. Vokietija gavusi patenkinamus paaiškinimus iš Washingtono ir Maskvos, todėl atominį ginklų plitimo sustabdymo sutartį pasirašysianti. Apie tai pranešė pats kancel-

Demonstracijų simbolika blogo skonio

Antroji serija demonstracijų, vykusi suskaldyta gabalais lapkričio 13-15, rengėjų buvo pravesta be riaušių. Toks pažadas buvo duotas prez. Nixonui, ir garbingai tesėtas. Ilgiausia programa buvo skirta Washingtonui, panaudojant vieną dieną ir vieną naktį.

Naktis buvo panaudota eisenai su žvakėmis. Jos metu kiekvienas eisenos dalyvis nešė pagal popierio juostą, ant kurios buvo užrašyta po vieną Vietname žuvusio Amerikos kario vardą. Juostos buvo sumestos į dėžes, kurios turėjo vaizduoti karstus. Vėliau tos dėžės buvo nuneštos prie karių kapinių.

Šeštadienis buvo panaudotas eisenai, kad būtų galima parodyti plakatų su šūkiomis ir prezidentui Nixonui adresuotus reikalavimus tuojau nutraukti Vietnamo karą. Čia jau galėjo pasirodyti ir kalbėtojai — kongresiniai hipių globėjai, tų demonstracijų skatintojai — senatoriai McCarthy, McGovern ir Goodell. Šį kartą jau nebuvo New Yorke senatoriaus Javits. Ir tai yra ženklas, jog jis suuođė, kad tai gali pakenkti jo reikalams tada, kada vėl reikės prašyti balsų rinkimų laikui atėjus.

Pacifiko pakraštyje demonstracijų centru buvo pasirinktas San Francisco. Ir ten didžiųjų riaušių nebuvo, nors maži teroristų būriai bandė panaudoti progą langams daužyti.

Atlanto pakraščio demonstracijų centras buvo New Yorke Central Park. Čia visos "iš-

minties" vinis buvo sugulimas ant žemės. Ir tai turėjo vaizduoti Vietname žuvusius karius.

Ir Washingtono "karstai" ir N. Y. susinarpliojusiu jaunuolių gulėjimas ant žemės gal ir buvo išradinga medžiaga parodijai, bet visam tam reikalui trūko rimties ir kultūringo skonio. Tai buvo ne žuvusių karių aukos pagerbimas, bet jų aukos panaudojimas savo specifiniams politiniams tikslams. Kadangi kario auka karo lauke yra verta aukščiausios pagarbos (taip bent ikišiol kultūringi žmonės į tą reikalą žiūrėjo), tai jų tuos simbolinius mostus reikia laikyti šventvagyste.

Į demonstracijas buvo įsimačiusių nedidelių grupių, kurioms smurtas yra vienintelis tikslas ir vienintelė kovos priemonė. Viena tokių grupių Washingtonone bandė prasimušti iki P. Vietnamo ambasados ir ją sudeginti. Kita veržėsi prie teisingumo departamento rūmų, kad smurtiniais veiksmais pareikštų protestą dėl aštuonių teroristų teismo Chicagoje. Nė viena grupė savo tikslų nepasiekė, nes policija savo pareigas šį kartą atliko taip, kaip ji jas turėtų visada ir visur atlikti.

Demonstracijų rengėjai dar nemano registruotis bedarbiais, nes jau reklamuoja trečią demonstraciją, jeigu prez. Nixonas dar prieš Kalėdas nepasakys, kad vykdys jų reikalavimą tuojau pasitraukti iš Vietnamo. Trečioji demonstracija tuo atveju gali vykti Kūčių išvakarėse ar Kūčių dieną.

JAV vyskupai pasuko reformų keliais

Washingtonas. — Dabar posėdžiaujanti Amerikos katalikų vyskupų konferencija jau pasiskelbė tris nutarimus.

Pirma, sudaroma komisija rūpintis kandidatų parinkimu naujai atsiradusioms vyskupų vietoms užimti. Tai komisijai visada vadovaus tas vyskupas, kuris pirmininkaus ir vyskupų konferencijai. Šiandien tą vietą užima Detroito arkivyskupas kardinolas J. Dearden.

Dabar kandidatų parinkimas formalios tvarkos neturi. Reikalui esant, vyskupai paragina mi savo kandidatus pranešti arkivyskupui, šis juos persiunčia apaštališkajam delegatui į Washingtoną, o šis nusiunčia į Romą. Vyskupą paskiria popiežius, bet kas iš tos daugybės kandidatų padeda parinkti vieną, galima tik spėlioti. Neabe-

ris Brandtas, bet atsisakė pasakyti pasirašymo datą. Greičiausia apsispręsta laukti Helsinkio pasitarimų rezultatų.

Vlioko pirmninkas dr. J. K. Valiūnas (deš.) su Ukrainos prezidentu Mykola Livyckyj, atvykusi iš Vokietijos į New Yorką. Nuotr. V. Maželio

Komunizmas - ar jis gali sugyventi su krikščionybė?

Ar Sovietai etika turi?

Dr. Antanas Maceina, Muensterio universiteto religijos filosofijos profesorius, nors yra palaužtos sveikatos, protarpiais lietuviškoje spaudoje atsiliepią į aktualiuosius filosofinės prasmės klausimus, vokiečių knygų rinkoje rodo si naujais veikalais. Pirmas vokiečių paskelbtas jo veikalas buvo "Didysis Inkvizitorius — Der Grosse Inquisitor" 1952, antras — "Niekšybės paslaptis — Das Geheimnis der Bosheit" 1955; tik dabar pasirodė trečias veikalas — "Sovietinė etika ir krikščionybė — Sowjetische Ethik und Christentum", 204 pusl.

Išgirdęs etikos vardą, susietą su Sovietais, gaivališkai nori sušukti: ar Sovietai etika iš viso turi? Nebent tai, ką mes laikome nusikaltimu etikai, jie laiko etika? Knygos autorius nurodo, kad Sovietai savo etinių pažiūrų nėra sistemingai sukodifikavę. Bet iš atskirų programinių ir autoritetinių komunizmo vadų pareiškimų etikos klausimais autorius sudėsto sovietinės etikos sistemą, kuri duoda atsakymą ir į aną pirmo išpūdžio klausimą, ar Sovietai etika turi ir ką jie laiko etišku, moraliu, doru dalyku; kokį žmogaus etinį idealą Sovietai išpažįsta; kiek jis sutampa ar skiriasi nuo krikščioniškosios etikos bei ja formuoto žmogaus idealų.

Ar daug kas bendro su krikščionybė?

Knygos išvalga į sovietines pažiūras komunizmo laiko pasaulėžiūra, kuri savo esme yra priešingybė krikščionybė. Tiesa, komunizmas, kaip ir krikščionybė, stengiasi reikštis visoje gyvenimo srityse. Ir komunizmo ir krikščionybės pagrindinis siekimas — suformuoti žmogų. Čia tos abidvi pasaulėžiūros eina paraleliai. Bet tik tiek. Nuo tos vietos krikščionybė ir komunizmas skiriasi ir eina priešingom kryptim. Būtent:

Krikščionybė siekia perkeisti žmogų ir tiki, kad, žmogų perkeisdama, ji perkeis ir pačią bendruomenę. — Komunizmas siekia pirmiausia perkeisti bendruomenę, o tada persikeis ir žmogus.

Krikščionybė išpažįsta pastovią, visuotinę moralę, kurios normos yra Dievo įstatymai ir žmogaus sąžinė. Žmogaus veikmas yra moralus, kiek jis susiderina su Dievo įstatymais. O kiek konkretus veiksmas susiderina, sprendžia jau individuali sąžinė. — Komunizme vietos Dievui nėra. Komunizmas tepri-

Į tai atsako prof. A. Maceinos nauja vokiečių kalba knyga "Sovietinė etika ir krikščionybė"

pažįsta aukščiausia būtybę — žmogų. Jo moralę apsprendžia ne santykiai su Dievu, bet santykiai su kitais žmonėmis, su bendruomene, kolektyvu. Kas kolektyvui naudinga, tas yra moraliu, dora. Pastovios, visuotinės moralės komunizmas nepripažįsta; esą pasikeitus ūkinėms sąlygom, pasikeitus kolektyvo interesams, keičiasi ir moralė. Sio metu vykstant klasių kovai, kuriai vadovauja komunizmas, moraliu tai, kas tarnauja komunizmo tikslams. O kas komunizmui tarnauja, kas jam tinka, kas ne — sprendžia partija. Tokiu būdu Dievo vietą moralės dėsnių šaltiniu atstoja partija.

Bet komunizmas sąžinės žodžio neatmeta. Tik vėl — tas žodis komunizme reiškia ką kita: reiškia ne asmens vidaus balsą, skatinantį elgtis pagal Dievo duotas normas, bet vidaus balsą, kuris skatina elgtis pagal kolektyvo interesą. Ir tuo būdu komunizme nėra skirtumo tarp teisėtumo ir moralumo, nes kas neteisėta, kas partijos neleista, tas ir nemoralus.

Ar išpažįsta nedarumą?

Komunizmui sunkiausiai sprendžiamas klausimas yra gyvenimo prasmė ir mirtis. Krikščionybė pažiūri į mirtį kaip į perėjimą antgamtinį gyvenimą. Komunizmas tokio gyvenimo nepripažįsta. Jis sutelkia visas žmogaus pastangas tik į žemės gyvenimą, į gamtos apvaldymą, į to apvaldymo vaisius žmogaus gerovei šioje žemėje įkurti.

Žmogaus prasmė komunizme — ateiti iš gamtos į sąmoninį gyvenimą, atlikti savo rolę kolektyvui ir išnykti vėl gamtoje. Bet išnykimas, mirtis laikoma dalyku, apie kurį nereikia galvoti, nereikia jo vaizduoti. Neatsisakoma blankios vilties, kad kovoje su gamta bus surastos gamtos paslaptys, žmogaus gyvenimas prailgintas, mirtis nugalėta. Tai didingos prometėjškos pastangos.

Ar pasaulėžiūros duoda pagrindą dialogui tarp krikščionių ir komunistų?

Autorius tenkinasi komunistinės etikos atskleidimu ir sugretinimu su krikščionybės etika. Iš to sugretinimo jau savaime plaukia kai kurios praktiškos išvados, kurias jis liečia knygos dviejuose prieduose, ypač pirmajame — "Dialoge tarp krikščionių ir komunistų".

Čia autorius sumini krikščio-

nių teologų siekimus "dialoge kolektyviniu būdu prieiti bendrą tiesą" (Rahner). Cituoja marksistų pasisakymus, iš kurių aiškėja komunistų kitoki siekimai dialoge: sudaryti antimilitaristinį frontą, išplėsti sovietinę filosofiją nekomunistų kraštuose. Būdinga, sako autorius, kad komunistai dialogo nerengia su krikščionimis filosofais tų kraštų, kuriuos jie jau valdo.

Sovietiniai marksistai nelaiiko krikščionių teologų lygiais partneriais dialoge. Žiūri į juos kaip į žmones, kurie nueina nuo gyvenimo scenos, kai tuo tarpu komunistus laiko ateinančiais ir scenoje dominuojančiais. Į žmones su religija žiūri kaip į atgyvenas, kurios turi užleisti vietą komunistiniam žmogui be Dievo. Esą kaip graikų filosofiją pakeitė krikščionybė, taip krikščionybė su Dievu dabar pakeičia komunizmas be Dievo, Dievą pakeičia

technika, antgamtinio gyvenimo siekimą pakeičia gyvenimą žemėje. Tolerancijos tai krikščionybė negali būti jokios. Tik taktikos sumetimais gali būti leista pamažu nuėiti senajai generacijai, Dievą išpažįstančiai, bet naujoji generacija turinti priklausyti komunizmui, Dievą atmetusiam.

Krikščionių teologai ligišiolinio dialogo praktikoje yra lyg pajutę savo praeinamumą ir "stengiasi įrodyti, kad tam tikru būdu aiškinant krikščionišką dogmą religija gali būti priimtina marksistams". Tai reiškia kompromisinį norą, kad komunistinėje tvarkoje būtų sudarytos sąlygos religijos egzistencijai.

Šitokioje padėtyje dialogas kaip "kolektyvinis būdas tiesai surasti" yra bevaisis. Galima apsigaudinėti; galima žavėtis Garaudy ir kitų komunistų vakariečių filosofų miglotais pažadais toleruoti religi-

ją. Bet į tuos pažadus tenka žiūrėti arba kaip į taktikos manevrą arba kaip į prasielkimą su marksistine pasaulėžiūra. Tuos prasielkimus sovietinės partijos autoritetas ne kartą yra pasmerkęs. Anot vengro komunisto filosofo Lukacs, galima sudaryti bendrą frontą tokiose srityse kaip pilulių įvedimas, divorsai. Bet tai bus tarnyba komunistinei ideologijai.

Kam knyga skirta?

Nėra reikalo kalbėti apie knygos mokslinį rūpestingumą, gausios medžiagos meistriską apvaldymą, objektyvių sovietinių pažiūrų pristatymą, stengiantis komunistinį žmogų suprasti iš jų ideologų pasisakymų. Autorius sklaido idėjas ir faktus su jam įprastu loginiu aštrumu, jas ryškina kontrastiniais sugretinimais ir suspindi vaizdingumu ypač ten, kur pasigauja literatūrinių pavyzdžių. Tenka betgi pastebėti, kad veikalas priklauso prie tų, kurie iš skaitytojo reikalauja gilesnio intelektualinio pasirušimo.

Chicagoje buvo surengta vaikų literatūros popietė. Jos programoje dalyvavo iš k. į d. Zita Visockienė, Nijolė Užabalienė, sesuo Eucharista Mikailaitė, aktorė Birutė Pūkelevičiūtė, Dana Petkūnaitė, sol. Kučienienė ir J. Minelga. Popietę rengė Eglutės talka vaikų laikraščiui paremti. Nuotr. Z. Degučio

KIEK VAIKŲ KALBA IR SKAITO LIETUVIŠKAI

SPAUDA

Draugo vedamajame spalio 29 liuanistinio mokymo 20 m. sukakties proga rašo: "Sios sukakties proga liuanistinių mokyklų vadovai Chicagoje... apklausinejo 398 Chicago ir Cicerio liuanistinių mokyklų mokinius... Iš 398 į anketos klausimus atsakiusių mokinių namie lietuviškai kalba su moti-

do, kad mūsų lietuviškos tvirtovės — lietuviškoji šeima yra jau stipriai svetimų įtakų paveikta. Daugelis vaikų iš lietuvių įtakos yra arba išėję arba baigia išėiti". Pridėtina čia dar viena išvada: jei praeytė lietuviškos tvirtovės labiausiai būdavo motina, tai anketos duomenys rodo čia tvirtesni jau tėva.

Kuo Aidai traukia dėmesį

Aidų naujas numeris (spalio Nr. 8) yra stipriai "istoriškas": (nukelta į 3 psl.)

AKTUALUS VLIKO SIMPOZIUMAS

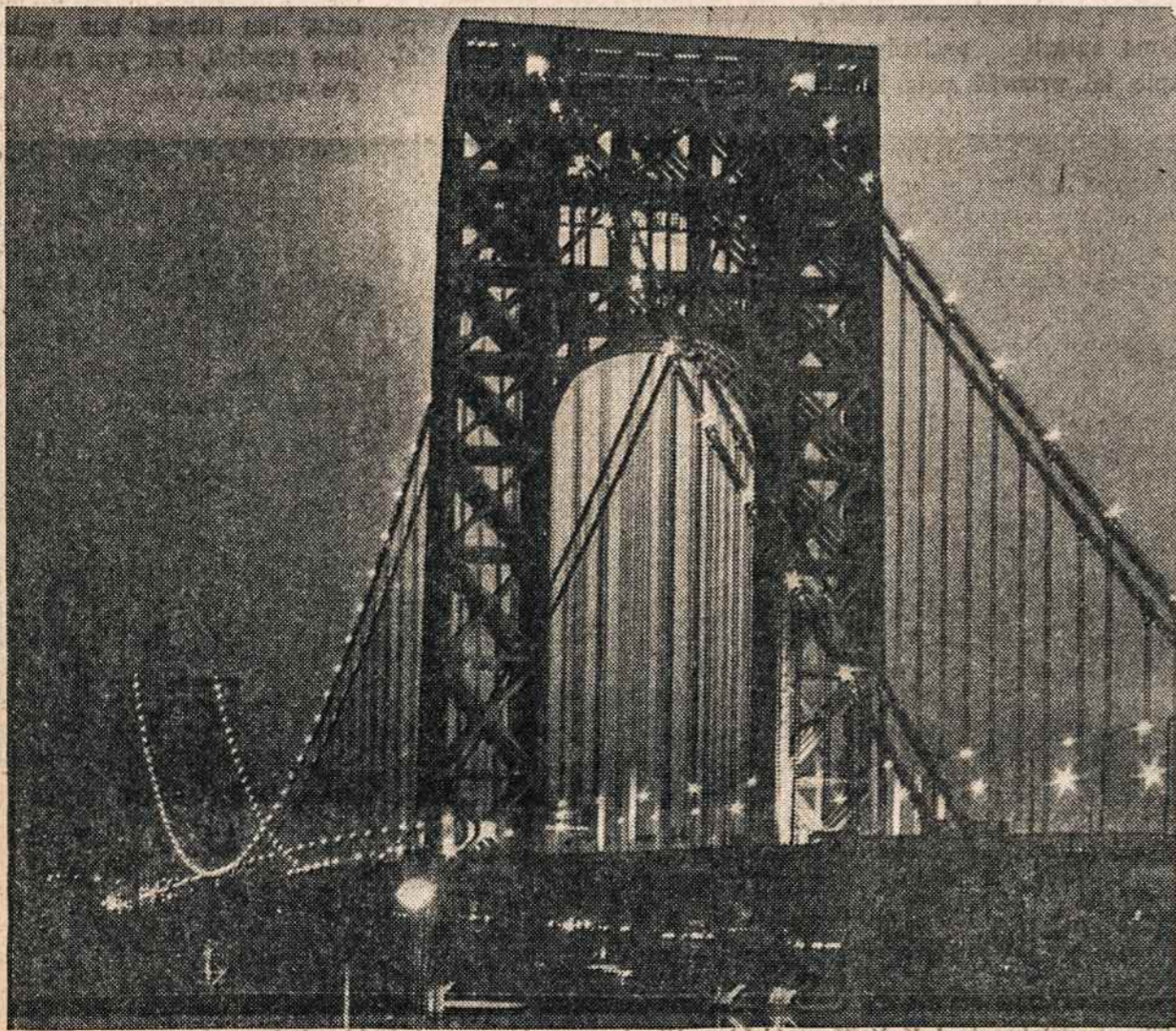
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba pavedė politikos ir teisių komisijai suruošti simpoziumą tema "Tarpautinio gyvenimo raida ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelias". Simpoziumo paskirtis yra giliau paanalizuoti svarbiausias Lietuvos laisviniamą liečiančias problemas. Prelegentais sutiko būti:

prof. dr. B. V. Mačiūka — Pasikeitimai rusiško komunizmo įtakoje pokario metais;

prof. dr. B. Nemickas — Raudonosios Kinijos ir Sovietų Rusijos konfliktas;

prof. dr. prel. L. Tulaba — Tarpautinio gyvenimo raida laisvajame pasaulyje;

prof. S. Žymantas — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelias. (Elita)

Gražusis Washingtono tiltas New Yorke vakare

Nuotr. V. Maželio

J. B. SHALINS-KALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priiman užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pokybiams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, juovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuviškas advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės; spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. F.M. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

LOS ANGELES, CALIF. — L. Bendruomenės radio valandėlė — KTYM banga 1460 sekmdieniais 5-5:30 v. p.p. Vedėjas S. Paltus, 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. 90039, tel. 662-0244

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM banga 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCME-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

CHICAGO NEW YORK
Litas Investing Co., Inc.

Čikagoje kviečia apsigyventi gražiame, moderniaame LITO B-vės administruojamame

O' HARE CONGRESS INN

3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131
Telef. 455-4300

Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aerodromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suvažiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, didelis ir modernūs kambariai, restoranai.

New Yorke apylinkėje smulkesnėm informacijom gauti prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, L.D.S organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštis tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai
sąaugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kviesliai

Ateinančiais metais Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotose kraštuose rengiama Lenino šventė — sueina balandžio mėn. 100 metų nuo jo gimimo. Lietuvoje tom iškilmėm, be abejo, numatyta pritraukti ir lietuvių iš Vakarų. Jau dabar atsisti kviesliai — kad prikaltintų važiuoti dainininkus, rašytojus, bent kokią šokėjų grandinę ir t.t.

Dabartinė užmačia didesnė nei 1965 metais, kada buvo surengtos Lietuvos pavergimo 25 metų sukaktuvės. Tada stengėsi pritraukti paskirus asmenis stebėtojus. Dabar užsimota pritraukti bent koki kolektyvą aktyviai iškilmėse dalyvauti.

1965 metų užmačia ir jos pasisekimas buvo taip anuo metų įvertintas: "Lietuvon išvyko apie 70 asmenų. Išvyko į Lietuvos pavergimo 25 metų iškilmes. Išvyko betgi ne tie, kurių norėjo Kremlius įgaliointi."

"Norėjo sulaukti jaunimo. Labiausiai iš naujosios ateivių."

"Tačiau nieko iš tų norų neišėjo. Turėjo tenkintis tais pačiais senosios ateivių senaisiais komunistais ar prokumunistais..." (Darbininkas, 1965 liepos 21).

Svečiam iš Amerikos verbuoti tada aplinkybės nebuvo palankios. Tais metais birželio 21 Atstovų Rūmai priėmė rezoliuciją Baltijos valstybių reikalą kelti Jungtinėse Tautose. Pavergtų tautų savaitė davė progą Kongreso nariam garsiai ir gausiai sušnekti apie sovietinį imperializmą. Jaudinosi dėl to Kosyginas — liepos 17 Rygoje neiškentė nekritikavęs rezoliucijos. Jaudinosi tą pat dieną Suslovas Vilniuje. O A. Sniečkus tą pat dieną irgi skundėsi, dar prieš tai Maskvos Pravdoje piktindamasis, kad "mūsų šventė sukelia piktą reakciją tarp buržuazinių nacio-

nalistų ir jų imperialistinių globėjų".

Tie iškilmėse išsprūdę žodžiai rodė, kaip ir kas sovietiniam vadam apkartino tą Baltijos valstybių pagrobimo šventę.

1970 metų užmačios kviesliam sąlygos gal palankesnės. Tiltai tarp Maskvos ir Washingtono gal stipresni.

Gal atkaklios sovietinių pareigūnų Amerikoje pastangos įlieti lietuvių tarpą, prisidengiant tuo, kad jie atlydi šen ir ten iš Lietuvos atvykusius svečius, bus pripratę lietuvių nebeskirti svečio iš Lietuvos nuo sovietinės atstovybės pareigūno, atstovaujančio okupantui?

Gal pratęsęs laikas bus atšipinęs lietuvių politinę nuovoką, ir jis nebematys skirtumo tarp vykstančių privačiai į Lietuvą giminių lankyti, moksliniais reikalais ar šiaip turistiniais sumetimais, o iš kitos pusės vykstančių į sovietines iškilmes.

Šie "gal" padrasina sovietinius kvieslius sustiprinti dabar akciją siekiant: 1. padrumsti santykius tarp lietuvių Vakaruose ir parodyti, kad laisvės kovos organizacijų autoritetas nebesaisto lietuvių laisvajame pasauly; 2. panaudoti užsienio lietuvių dalyvavimą sovietinėse iškilmėse propagandai, jog ir užsienio lietuviai džiaugiasi drauge su Kosyginu, Suslovu, Brežnevu ir Sniečkom.

Jei nuvažiuoja iš Vakarų lietuviai į tėvynę privačiai, yra asmeninis reikalas, tenaudingas Sovietam tiek, kad gauna pinigų. Jei nuvažiuotų į sovietines iškilmes, ypač kolektyvas, būtų jiems politinis laimėjimas, už kurį jie ir pinigus mokėtų.

Sitai ir tenka turėti galvoje, sutinkant kvieslius į šventę. Tai Kosyginas, Brežnevas, Sniečkus šventė. Tai ne lietuvių šventė.

Molotovs pasiūlė padvigubinti savo kainą

Sovietų ir nacių byla dėl Užnemunės ruožo (4)

Į Laisvę spalio nr. dr. Jonas Balys pasakojo, kaip naciai dėl sė atsakyti į sovietų siūlymus dėl kainos už Lietuvos pietinį vakarinį ruožą. Pasakojo toliau, kaip lapkričio 12-13 Berlyne Molotovs ir Hitleris susikirtė dėl Lietuvos. Kai Molotovs aiškino, kad Vokietija kompensuota už Lietuvą Liublino vaivadija, Hitleris griežtai atkirto, jog Liublino vaivadija ekonominiu atžvilgiu negalėjusi būti jokia kompensacija už Lietuvą, kuri Vokietijai turėjusi tam tikros ekonominės reikšmės. Molotovs siūlė Hitleriui sutvarkyti panašiai ir Suomijos reikalą, bet Hitleris atmetė. Užnemunės ruožas nebuvo sutvarkytas nė šiame Hitlerio - Molotovo pasikalbėjime.

Berlyne gruodžio 22 d. ambasadorius Dekanozovas jau priekaištavo Ribbentropui, kad neduoda atsakymo į sovietų pasiūlymą dėl užnemunės ruožo. Ribbentropas nenurodė datos, kada galės duoti atsakymą. Bet atsakymą paskubino patys vokiečių pareigūnai. Apie tai minėtas straipsnis toliau taip informuoja:

Schnurrės aliarmas:

"Sau pagalbininko sovietai susilaukė K. Schnurre's asmenyje, kuris vokiečių užsienio reikalų ministerijos politikos departamente buvo rytų Europos sekcijos vadovas ir rūpinosi derybomis ekonomiais klausimais su SSSR (anksčiau dar su Lenkija ir Pabaltijo valstybėmis). Jis gruodžio 25 d. parašė Ribbentropui iš Maskvos aliarmuojanti raštą, siūlydamas kuo greičiau sutvarkyti vokiečių-rusų sienos klausimą, nes rusai darą didelių sunkumų dėl ekonominio susitarimo ir reikalauja visokių nuolaidų: girdi, dėl tų kelių milijonų už Lietuvos teritorijos gabalą atsiduriąs pavojuje ekonominis susitarimas, kur eina reikalas apie bilijonus. Tad reikia imti, ką rusai duoda už tą Lietuvos teritorijos ruožą ir kuo greičiau pasirašyti sienos sutartį (Documents, DXI Nr. 568). Ribbentropas atsakė gruodžio 28 d. ir pavedė painformuoti rusus, kad vokiečiai pagal nekilnojamo turto kainas įvertino tą Lietuvos teritorijos ruožą esantį 13 milijonų aukso dol. vertės. Vokiečiams reikia pirmoje eilėje šviesiųjų

metalu, toliau naftos produktų, medvilnės ir linų, mangano rūdos, bet neprašyti grūdų. Išsiterė šių prekių, o tada bus galima pasirašyti sienos sutartį (ib. Nr. 575). Vokietijos pasiuntinys Maskvoje gruodžio 19 ištisas dvi savaites derėžosi su Molotovu, kuris nurodė, kad kaina yra labai aukšta, ir įrodinėjo, kad sovietai nieko neturėtų mokėti, nes tai esąs ne ekonominis, bet politinis klausimas. Molotovs labai užsispyrusiai ginčijosi, bet ir Schulenburgas nenusileido: rusai jau buvo pasiūlė atlyginti auksu ir prekėmis, tad jie patys pasiūlė ši reikalą sutvarkyti ekonominiu pagrindu. Pagaliau Molotovs sutiko pranešti savo vyriausybei ir pasvarstyti, ar bus galima surasti abi pusi patenkinantis sprendimas. Kol šis sienos sutarties klausimas nebus sutvarkytas, prekybos sutartis irgi negalės būti pasirašyta. Molotovs jau šiandien ar rytoj žinosis su vyriausybės sprendimą (ib. Nr. 580)."

Už sutarties dėl ruožo kimba ir repatriacijos reikalas:

"Ribbentropas 1941 sausio

1 d. pasiuntė į Maskvą sienos sutarties projektą, nurodydamas, kad ją bus galima pasirašyti tik patenkinamai susitarus dėl atlyginimo už Lietuvos iškyšulį... Sausio 2 d. gavęs sienos sutarties projektą, Molotovs pasiūlė padvigubinti savo kainą, t.y. sumokėti 32.4 milijonus reichsmarkių per dvejus metus. Tačiau rusai negalėję visos sumos padengti šviesiaisiais metalais dėl jų stokos... Ribbentropas sausio 3 d. pranešė, kad sutinka su rusų pasiūlyta kaina, t.y. puse sumos, kurios užsipašė vokiečiai, tačiau negalima ešą laukti dvejų metų, visa suma turinti būti tuoju sumokėta šviesiaisiais metalais. Jei to negalėtų padaryti, tai pusę sumos galima paimti auksu, sumokamą tuoju pat (ib. Nr. 598).

"Derybos su Molotovu vyko sausio 7 d. Rusai negalį viską atmokėti per 3 mėnesius, tačiau sutinką išmokėjimo terminą sumažinti iki pusantrų metų (ib. Nr. 614). Schulenburgas ragino savo vyriausybę kuo greičiau susitarti, nuo to nukenčia ne tik kiti ekonominiai susitarimai (prekybos su-

tartis turėjo būti pasirašyta gruodžio 20), bet ir 55,000 vokiečių repatriacija, kurių padėtis ten kasdien blogėja. Jo nuomone, rusai padarę paskutinę nuolaidą, ir jų pasiūlymą reikia priimti (ib. Nr. 615). Derybos su Molotovu toliau ejo sausio 7 ir 8 d.d., ir jis pasiūlė: 1) arba visą sumą tuoju atlyginti auksu, nurašant visą vokiečių skolą už rusų pristatytas prekes, arba 2) atlyginti vieną aštuntadalį šviesiaisiais metalais per 3 mėn. ir likusią sumą auksu, nurašant vokiečių skolą. Ribbentropas sausio 9 d. pranešė, kad pasirinkta antroji versija, mat, vokiečiams švies. metalai buvo labiau reikalingi karo pramonei negu auksas (ib. Nr. 625)."

Sutartis pasirašyta:

"Po šių ilgų derybų, 1941 sausio 10 d. Molotovs ir Schulenburgas pasirašė Maskvoje dar vieną slaptą protokolą, pagal kurį sutariama: 1) Reicho vyriausybė atsižada teisių į Lietuvos teritorijos gabalą, pamintą slaptame pridėtiname 1939.IX.28 protokole ir pažymėtą prie jo pridėtame žemėlapyje; 2) Sovietų Sąjungos vy-

riausybė yra pasiruošusi atlyginti Vokietijos vyriausybei už šią teritoriją, sumokėdama 7,500,000 aukso dolerių arba 31,500,000 markių. Ta suma bus sumokėta tokiu būdu: vienas aštuntadalis arba 3,937,500 markių šviesiaisiais metalais, kurie bus pristatyti per tris mėnesius po šio protokolo pasirašymo, o likusieji septyni aštuntadaliai ar 27,562,500 markių bus sumokėta auksu ir ta suma bus nurašyta nuo vokiečių mokėjimo prievolės auksu, kurios terminas yra 1941. II.11 pagal susitarimą ir t.t.

(mkelta i 5 psl.)

Spauda

(atkelta iš 2 psl.)

prof. Z. Ivinskis rašo apie Lietuvos ir Sovietų diplomatinis santykius nepriklausomos Lietuvos metu; prof. J. Jakštas teigiamai vertina Lietuvoje išleista M. Jučo veikalą apie Lietuvos metraščius; filosofinės minties raidai, kiek ji pasinešusi ateizmo linkme — skirtas prof. A. Maceinos "Ateizmas ir komunizmas", o kiek psichologizacija yra paveikusi dabarties galvojimą, rodo prof. A. Paškaus "Psichologizacija ir jos kūrėjas" (Freudas). Rimtai kritiškai vertinamas Alto suvažiavimas, aštriai atsiliepta apie Aisčio "Milfordo gatvės elegijas".

Naujesnis ir teigiamas dalykas yra kalbos reikalai. L. Dambriūnas svarsto teologų — istorikų iškeltą diskusiją: ar verta "tikiu j Dievą" ar "tikiu Dievą". Sutinka, kad gyvos ir vartotinos abidvi formos. Tačiau kalbos raida suka į prielinksnes formas, o taip pat "tikėti j Dievą" duoda platesnių galimybių iš veiksmažodžio daryti daiktavardines formas: "tikėjimas j Dievą" natūralesnė forma negu "tikėjimas Dievą". Buvo čia ne kartą keliama sugestija "Gimtąją kalbą" įjungti j "Aidus". Dabar, kai "Gimtoji kalba" sustojo, gal jos aktyviausias redaktorius L. Dambriūnas natūraliai daugiau atsiliepa kalbos klausimais pačiuose "Aiduose".

Dėmesio vertos ir iliustracijos — skaitytojui parodyti jaunųjų dailininkų kūriniai — M. Ambrozaitienės, O. Baužienės, R. Jautokaitės.

Šešupė, kuri skiria Lietuvą ir Vokietiją. Šioje pusėje — prūsų mergaitė.

VAIZGANTAS

ŽEMAIČIŲ ROBINZONAS

(4) Vincas savo kumą mėgo, mylėjo ir gerbė; žinojo jį esant ar buvus gyvenimo ir ūkininkavimo prityrusį žmogų. Tai nieko jam neprieštaruodavo ir pinigų iš bankelio kavalieriškiems savo reikalams neimludavo. Bet kai grįždamas pirmą vilksną iš bankelio išvilko, tai ko tik ko tik nepakvailiavo: buvo sumanęs iškelti savo sugrįžtuves ir visą kaimą pravaistinti, kad pasikui jį mylėtų ir gerbtų, o reikalui būsiant, ir patalkininkauti neatsisakytų. Gerai, kad pasipynė Vaurus.

Nedaryk, vaike, to. Geriau pamylėsi, kad iš tikrųjų talką telksies. Šios įžanginės vaisės bus pamirštos. Dar pasityčios. Pasakys: nei duonos, nei mėsos, nei pieno savo nēr, o jau puotas kelia. Elgeta bent prisidūneliauja, o šitokių neilgam — pasisaugokime. Vaisės tikrai sklandžiai pro tempelę šliauzia, kai iš pilno. Tada ir garbės esti.

Vincas paklausė ir su pini-

gais, skiriamais pravaistinti, nuėjo tiesiai į obermedinčių, stojo į varžytynes dėl kirtimų ir nusigriovė patį didįjį, koks tik buvo skiriamas tos vietos reikalui, ne pirkybai.

Kaniavų kiemo šeiminkai pasikeitė rudenį, ne per šv. Jurgį, ligi tik krescenciją nuėmus ir žieminius pasėjus. Taip buvo kitados Vauraus sulygta gudriu sumetimu, kad būtų laikas apsidoroti. Daugiau darbų nebebuvo. Blogai įsėtų rugių negi bepataisysi. O kad nuomininkas dirbo pavydžiai, tai visi matė ir gasciojo. Tik vienas Vincas laikė tai maža lieta: tas vienas žiemkenčių javų laukas plačiuose jo sumanyuose visai maža tereiškė.

Nuomininkas iš Kaniavavilės išsidangino, kažin kodėl smarkiai keikdamas; jam čia niekas nieko bloga nebuvo padaręs; už visa gera ir bloga pats teatsakė. Gal keikė tik dėl to, kad nereikėtų ašaroti: čia gyveno kaip ant savo; o kai kitur bus, vienas Dievas teži-

no.

Užtat teta ir jos šeima tikrai buvo nuliūdę, kad tenka skirtis su auklėtinu. Jis buvo nieko nedėtas bernaitis ir kantrus darbininkas. Plūsti jis už ką nors neteko, su broliais nesivaidijo, seselės gi net labiau jį mylėjo kaip savo tikruosius: jis buvo mandagesnis. Išleistuvėms ateinant, teta ilgai ir slaptomis tarėsi su vyru ir vaikais, kokio čia jam paviržio įdėjus į kelionę. Visiems buvo aišku, kad Vincas, sveikas drūtas vaikas, daugiau uždirbo neg suvalgė. Tai ir nutarė: duoti jam stiprų pakinkytą arklį ir dvi tešmeningas karves vos trimis veršiais.

Išėjau vienas, grįžtu keturiese! — pasijuokė Vencė, įvažiuodamas į savo kiemelį be vartų ir be tvoros. Ir negalėjęs numanyti, ar jis tyčiojas tuo, ar didžiuojas. O Vincas didžiuojas: negi tai buvo prilygta; tai dovana iš visai grynų širdžių mylimųjų auklėtojų. Būt galėję apsieiti su geru žodžiu ir su tuščia, gal net veidmainiška ašara.

Gerai darė nesigobėdami: teta ir jos namiškiai dar ilgai vežiojo jam visokių veislinių: tai paršelių, tai avelių, tai paukščių, tai sėklų. Klebonas iš Vaurų buvo patyręs naują parapijoną įsigyvenus, ir parapijoną gerą, nieku nedėtą, išmintingą, išmoningą

šviesų ir tvarkingą; nei rūko, nei geria, nei robakuose dalyvauja. Nors nepoteringas, — žinai gi tu tuos vyrus! — vis dėlto ištikimas, gerai dievotai išauklėtas katalikas. Tai netyčiomis susitikęs miestelyje, paėmė jį prietelingai už rankovės ir visai ne didžiu šnekindamas, parsivedė į kleboniją.

— Gerai gerai, pumdziejtedy, kad arielkos negerai. Būsi turtingas, kai jai neišsileisi. O ir pagerbti tave mokėsime: būsi man padėjėjas tvarkant parapiją; būsi marčelga ar kuriuo kitu vainiku, pumdziejtedy, — kalbėjo senelis, vaišindamas prie stalo.

Tai buvo pirmieji Vincui honorai, dar niekur nieko gera nepadarė. Vincas pasijuto lyg iš tikrųjų jau vertas marčelga būti. Suminkštėjęs išsiėmė kolytą ir atskaitė klebonui ketletą sidabrinųjų mišelėms, kad Dievas palaimintų pradžia ir pabaiga. Tuo jis pabaigė nušienkinti senelį kunigą ir sudaryti marčelgos kandidato karjerą.

— Regi, pumdziejtedy, naujas ūkininkas su Dievu bepradedas gyventi. Gal ir iš tikro ilgainiui tiks parapijos marčelga.

Bent dešimtį kartų skersai pagilgai ir aplinkui apvaikščiojęs savo kirtimą, Vincas įsitikino gerai pirkęs: toje vietoje miškas buvo tankokai suaugęs ir

labai mišrus. Ko čia nebuvo! Visokios geros medžiagos, kietos ir minkštesnės, ronų statybai, lentų, gegnių. Pokreiviai bus kurui ar, tikriau, tvorgaiams suskaldžius, nes kurui daugeliui metų pakaks šakų ir skiedrų.

Iš visa to bus galima pasistatyti ne tik didelę žemaitiška gyvenamoji troba, bet ir visi kiti ūkio trobesiai: laidarai, klėtos, daržinės ir reja, dar geresnė. Kaimynai, pavydėdami gero pirkimo, gyrė jį ir nugarė. Nuo jų betariant, dabar, dalimis padavinėjant, būtų galima gauti keleriopei daugiau. Visa tai žymiai kėlė aukštyn Vinco nuotaiką ir pasitikėjimą savim, kad sumanytasis didis darbas jam klosis gerai.

Dievulis, palaiminęs tą pirmąjį jo žingsnį, palaimino ir antrą: Zemaičių Robinzonui davė draugą Penktulį — Ontę Krampliauski. Vincas jį netyčiomis išvydo miestelio rinkoje, matė, be tikslo dvakinėjantį ir tuoju jį išpėjo. Tai buvo augalotas, stipriai sukirtas, nors neperdailiai susiūtas vyras, apie 28 metų. Pakalbintas, piktai, bet atvirai prisipažino tarnavęs vaikui vienam kiaulei, bet iki Kalėdų netesėjęs išbūti ir iššėjęs, palikdamas visą savo nuopelną:

— Lai paspringsta, o aš nepavelsiu, kad man prikašiotų kamarninkavimą su Ona Kin-

čale... Tai ne jo dalykas... Aš jau tebeuau prilygęs darbą, ne ką kita, ir dirbti pajėgiu. — Ir parodė savo kumštį, juoda, rambėtą, kaip tik ką iš žemės išverstą kerą. Kumštį palydėjo atkakliu stipriu žvilgsniu, kad net jam storas sprandas paraudė ir platus pečiai pakrutėjo.

Visas Ontės pastamentas atminė tik ką išjungtą seną bulių, dar neišsiražusių. Tikras kaimo Herkulesas anginiu devyngalviu galvoms raškyti. Rankų dydžiui prilygo kojų dydis ir ašutinio storumo plaukai kažin kurios vasaros, auga tiesiai žemyn, pakarpomi iki pusės kaktos. Skutės visą veidą, bet, matės, tik sykį per savaitę, sekmdieniais, prieš išeidamas į bažnyčią. Dabar tas, lyg Kauno uosto karklynas, neaiškia savo spalva tik rudino didį veidą kaip pečiadengtę.

Vincas dar nebuvo žmonių būdų prityręs, vis dėlto Ontę matė kaip gyvą: kvailoką, dėlto atkaklų, ir tiek pat geros širdies, kiek galingo kūno. Tad ir tarė:

— Jei neturi darbo ir iš viso nežinai ką veikti, tai eikš man padėjėju miško darbų dirbti. — Ir ėmė atkakliai derėtis dėl visų mažmožių, nē puse žodžio nepaprieštaravęs gana aukštai algai gyvaisiais. Ir sulygo.

Kažin, katras katrą apgavo: samdytojas samdinį ar samdi-

nys samdytoją. Greičiausiai abudu apsigavo, tačiau į gerąją pusę. Ontė nenumanė, kokio sunkaus bus darbo prie medžiagos: jam tai buvo pirmieji, o drauge ir kaip malonu bus dirbti sutartinis darbas. Vincas nenumanė, kiek pajėgs padirbti tasai kalnavertis ir koks jis bus minkštai paslančkus ir palankus savo darbo davėjui.

Buvo jau spalvis. Saulutė tebešvietė linksmi, bet vėjai jau užavo. Pūstelės, privarys debesų, aptamsins pasaulį, pralydins ir vėl sustoja. Debesys pamažu pamažu kažin kur nušliauzia palinkusiu dangum, ir vėl saulutė šypso. Ji nebeužvirina jauno kraujo, bet duoda stiprus pasiryžimo padaryti tai, kas pavasario stiprumoj buvo užmegzta.

Keliai aplynojami tviskėjo valkelėmis, bet jas laikė lyg dubenėliuose, patys nepermirker. Nepadrėkės tebebuvo ir miškas ir viliojo į savo šlapiavietes dar sausai spanguolių pasirinkti. Nakties šalčiai jau buvo jas pagavę ir gardžias, gaivinančias padarę. Spanguolių galėjai taip pat mielai atsigerti, kaip ir kurios stipraus namų raugalo. Ir jauni darbininkai padirbės padirbės ir dūli- na į lomikę riešukučiomis pažėbėti uogelių, lygu vasarą iš prakaitingos pabarės į šaltą šaltinėli. (Bus daugiau)

Lietuvos okupacija prisiminta Jungtinėse Tautose

Jungtinių Tautų būstinėje N. Y. spalio 15 posėdyje Jungtinių Tautų Organizacijos visuotinio susirinkimo pirmasis komitetas ir svarstė Sovietų Sąjungos delegacijos pasiūlytą projektą — atsišaukimą į visas valstybes tarptautinio saugumo stiprinimo reikalui.

Apie tą projektą kalbėjo Maltos delegacijos narys, patarėjas Victor J. Gauci (Gosi). Jis pasveikino Sovietų Sąjungos parodytą iniciatyvą, bet pareiškė, kad pačiu projektu esąs kiek nusivylęs. Projektas, sakė jisai, parengtas lyg paskubomis, nekruopščiai. Ištraukos iš Jungtinių Tautų chartos projekte pateiktos nenuosekliai ir neišryškinti kaip tik svarbesnieji jų bruožai. Projektas net sudaro įspūdį, kad jis kažin ar tiksliai išreiškia pačios Sovietų vyriausybės intencijas.

Idemiausia ir labiausiai intriguojanti buvo kalbėtojo prielaida, kad tokio atsišaukimo projektui Sovietų Sąjungos vyriausybė juk turėjo jį semtis įkvėpimo ne kur kitur, kaip marksizmo-leninizmo ideologijoj. Tačiau projektas išėjo nuo tos ideologijos gerokai nutolęs. Be to, jame per neapdairumą ar gal ir dėl kitų priežasčių liko nepaminėtos kaip tik pačios svarbiausios tarptautinio saugumo ir įtampos priežastys.

Savo priekaištus Maltos atstovas parėmė sugretinimu ištraukų iš pasiūlyto projekto ir iš Lenino deklaracijos apie taiką ir tarptautinius santykius, pasakytos rytojaus dieną po Rusijos revoliucijos laimėjimo. Dabartiniame Kremliaus pareiškime tvirtinama, kad taikai ir tarptautiniam saugumui sustiprinti reikia:

“atsižvelgti kariuomenes iš užimtų kraštų, kurių užėmimas yra pasekmė kaizerių valstybių ginkluotųjų pajėgų akcijos prieš kitas valstybes ar tautas, ginančias savo nepriklausomybę, laimėtą žlugus kolonijinei sistemai, bei ginančių savo teritorijos neliečiamybę;

“sustabdyti visas priemones, siekiančias užgnaužti kolonijinę priklausomybę tebesančių tautų išlaisvinimo sąjūdžius, ir suteikti visoms tokioms tautoms nepriklausomybę.”

Tokia yra sovietinės delegacijos siūlomo atsišaukimo esmė. Projektas taip suprojektuotas, kad tikėtų taikyti, galbūt, Artimuosiuose Rytuose, gal ir Tolimuosiuose Rytuose ar kur nors Afrikoje, tik kad netiktų atsukti jį į Maskvą.

O Leninas, lygiai prieš 52 metus kalbėdamas naujos revoliucinės vyriausybės vardu ir, žinoma, norėdamas pasirodyti labai teisingas, paskelbė štai kokius dėsnius tarptautiniam saugumui užtikrinti ir taikai palaikyti:

“Laikydami demokratinį ir ypač darbo klasės principų, ši (atsseit, Lenino vadovaujamoji) vyriausybė mano, kad mažos ir silpnos tautos įjungimas į didelę ar stiprią valstybę yra aneksija arba pavergimas, — nebent ta mažoji tauta būtų su tuo tiksliai, aiškiai ir laisvai sutikusi; ir čia neturi reikšmės, kuriuo metu būtų buvusi pavartota jėga tam įjungimui į stipresniąją valstybę įvykdyti, ir nesvarbu, ar mažoji tauta yra labai ar tik menkai išsivysčiusi... taip pat neturi reikšmės, ar ta mažoji tauta yra toli užjūry, ar čia pat Europoj.

“Jeigu betkokia tauta ar valstybė jėga laikoma kitos valstybės sienose... jeigu ji negauna teisės pati spręsti savo ateities laisvu balsavimu, be jokio spaudimo, iš anksto visiškai atitraukus prijungti siekiančios ar stipresniosios valstybės pajėgas, tai tokia padėtis yra aneksija, tai yra pavergimas ir agresija”.

Skaitydamas tuos Lenino žodžius, Maltos atstovas ypač pabrėžė tą sakinį, kur Leninas nurodė, kad balsavimas dėl prisijungimo prie kitos, ypač prie didesnės ir stipresnės valstybės turi būti laisvas, be jokio spaudimo, ir kad spaudimo nėra tik tada, kai prisijungti siūlančioji valstybė, jeigu ir buvo į mažesniąją kraštą dabar ar kada nors anksčiau įvedusi savo kariuonę ar kitokių ginkluotųjų pajėgų, tai prieš laisvą balsavimą tokiu reikalu turi iš anksto visas tas savo pajėgas atitraukti. Jeigu ginkluotos jėgos pasilieka, tai — Leninas taip sakė — laisvo apsi-

sprendimo nėra, o yra tik agresija, aneksija, pavergimas.

Perskaitęs tas ištraukas iš dabartinio sovietinės delegacijos dokumento ir iš Lenino deklaracijos, Maltos atstovas sakė Jungtinių Tautų komitete:

“Nėra abejonės, kad Leninas tą reikalą aiškiai suprato. Svarbiausia nesaugumo prieštariškumą yra atėmimas iš tautų jų apsisprendimo teisės, ir tai ne tik iš tų tautų, kurias priimta vadinti kolonijinėmis Jungtinių Tautų Chartos 11 ir 12-ty skyrų prasme, bet iš betkurių tautų, vistiek kur jos begyventų. Kol stipresniųjų valstybių viešpatavimas silpnoms tautoms ir silpnosios tautos išnaudojimas nebus pranykęs nuo žemės veido, tol nebus tikros taikos, tol nebus saugumo, ypač jo nebus mažosioms tautoms. Bet toks viešpatavimas ir toks išnaudojimas tebėra pasklidęs nuo Zambijos iki Lietuvos, Latvijos ir Estijos, nuo Angolos ligi Armenijos, Gruzijos ir Azerbaidžano. Nei vienu iš tų atvejų silpnosios tautos nėra tam davusi savo aiškiaus ir laisvo sutikimo; nei iš vieno to krašto prijungusioji ar stipresnioji valstybė neatitraukė visiškai savo pajėgų, prieš pradėdama organizuoti mažesniosios ir silpnosiosios tautos valios pareiškimą. Kaip tik čia pamirėta — o galėčiau daug daugiau paminėti — mažesniųjų tautų tariai esamieji valios pareiškimai yra, priešingai Lenino mokymams ir idealui, taip ryškiai išvogti prievartos pėdsakais, kad jie yra vartę tiesiog akibrokštus sveikam žmonių protui.”

“Mes nesiremiam”, sakė Maltos atstovas, “kraštutine antiistorine pažiūra į tautų apsisprendimo teisės principą, Modernus pasaulis ir moderną technologiją reikalauja tautų savitarpinės priklausomybės. Bet tai turi būti savitarpinė priklausomybė, kylanti iš laisvės, orumo ir visiškos lygybės”.

Savo kalbos išvadoje Maltos atstovas siūlė sovietinės delegacijos projektą pataisyti, — projekto autorių žodžius pakeisti ne kieno kito, o jų gar-

lėjo į pieno bonką moters vežimelyje. — Ar jūs drįstatė ramiai nešti namo šiuos nuodus? Ir kas pirmas pradėjo žengti žmogžudžių keliu, jei ne mūsų vyriausybė? Meginimai! Atomai! Radijavimai! O jeigu vis tik savo vargu ir rūpesčiu išauginame kūdikį — jį pagrobta kariškiai nusikaltėliai, kad iš jo padarytų nusikaltėlį. Kiek ilgai mes kešime tokį siaubą? — Mrs. J. nusišluostė ašarotas akis. — Aš nemiegu naktimis, aš galvoju ir galvoju — juk tik mes, moterys, galime pakeisti pasaulį, išgelbėti jį! Kas kitas, jeigu ne jūs, aš, kitos. Aš esu tikta paprasta namų šeimininkė, nieko neišmanau apie politiką, tačiau juk esu motina! Aš žinau, kad esu pasiryžusi neatsiduoti nužudyti savo sūnų ir viso pasaulio sūnų. Negali daugiau būti karų. Ar norit padėti man išgelbėti pasaulį?

Žinoma, kas nenorės — moteris pasitaisė plaukus po netikru kuodu ir prisimė misionierių. Jos išėjo drauge iš krautuvės, Mrs. J. buvo kiek pasimetusi! Su sąskaita ji taipgi gavo kažkokius ženklus, panašius į pašto, ji matė kaip rimtai suskaitė jos naujoji draugė — jos sutarė susitikimą, paspaudė rankas, ir stenedama Mrs. J. nusitempė savo pirkinius į šoninę gatvę, kur laukė automobilis ir šoferis.

Kova už taiką buvo nuobodi, tačiau reikalinga. Tikta kitą kartą ji pirkė mažiau, jei-

binamo mokytojo Lenino žodžiais, kadangi Leninas apie tą patį dalyką daug aiškiau, pilniau ir tiksliau pakalbėjo. Maskvos leninistams tas pasiūlymas buvo gana nesmagus, nes kaip tik šiuo metu, kai jie ten visais frontais smagins gerbti ir studijuoti Lenino priesakus, svetimas žmogus, visiem matant, ėmė ir parodė, kad jie tų priesakų dar nėra išmokę.

Bet iš tikrųjų tai nebuvo neišmokimas, o buvo tik jų sukurtas. Leninas jiems reikalavęs tik tada, kai patogus. Pagal reikalą jie ir Leniną moka

ir išscenzūruoti ir pasitaisyti... Apie taiką ir saugumą jie kalba labai dažnai ir daug, ir kalba vis rodydami į krislus kitų akyse. Maltos atstovas spalio 15 ir jiems parodė, kad kaip tik jų akyse pilna, ir pilna netgi ne krislių, o stačiai šakalių.

Nėra ko tikėtis, kad jie tuos šakalius imtų sau iš akių krapštyti, bet vistiek — tegu nesijaučia, kad niekas jų nemato.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas parasė Maltos delegacijos nariui V. J. Gauci laišką, kuriame nuosirdžiai jam padėkojo už tą spalio 15 dienos kalbą. (Elta)

Lietuvių jaunimas po jaunimo kongreso 1966 m. demonstruoja prie Jungt. Tautų New Yorke. Nuotr. V. Maželio

KNYGOS PAPIGINTOM KAINOM

RELIGIJA, FILOSOFIJA	2.00
Negesinkime aukurų, vysk. V. Brizgio	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	1.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio	4.00
Idealas ir Laikas, dr. J. Girnius	3.50
Išganymo Kelias, šv. Pranciškaus filioleja	1.00
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Čičiūno	10.00
šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	12.00
šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas	5.00
šv. Raštas, Nauj. Testamentas (didelio formato), J. Skvirecko	5.00
šv. Raštas, Nauj. Testamentas (mažo formato), J. Skvirecko	3.00
šventadienio žodis, kun. Ant. Valiūka	1.00
Pranas Brazys, jo gyvenimas ir darbai	1.00
Bažnyčia susirinkimuose, kun. V. Zakaro	1.00
šventųjų gyvenimai, kun. K. Matulaičio	1.00
Tikybės vadovėlis, katekizmas paaugusiems	2.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmadi., šventad.	2.00
šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	1.50
Gegužės mėnuo, Tėv. K. Bučnio, O. F. M.	1.00
šv. Pijus X, kun. J. Petrėno	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikai, pasauliežiūra ir politika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	3.00
Marijos apreiškimas Lurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranasystės apie pasaulio pabaigą	1.00
šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	4.00
Ateitininkų vadovas, kun. St. Ylos	3.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	2.00
šv. Pranciškaus Asizietis, T. D. Daveau, O. F. M.	5.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl	5.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl (II dalis)	3.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Zilio	4.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos	0.50
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	2.00
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	5.00
šv. Jono Bosko, jo asmuo, darbai ir auklyba, 755 pusl.	2.50
Marijos šventovės Amerikoje, dr. T. Narbuto	3.00
Dievas sutemose, kun. St. Ylos, 391 pusl.	5.50
Žmogus be Dievo, dr. J. Girniaus, kietais aplankais	3.00
šv. Augustinas, G. Papini, dr. P. Mačiūlio vertimas	3.50
Dievo Avinėlis, dr. A. Maceinos	3.00
Dievas ir žmogus, prel. F. Bartkaus, tikėjimo tiesos	5.00
Marijos garbinimas Lietuvoje, J. Vaišnoros	5.00
Pilnutinis Kristus, vertė T. K. Butkus	20.00
Gyvoji Dvasia, kun. J. Vaitkevičius (4 tom.)	2.50
Dabarties sutemose, Br. Zumeris	3.00
Jobo drama, dr. A. Maceina	15.00
Apeigynas, I - II - III tom. po 5.00	10.00
Apeigynas, Jėzuitų leidinys	1.50
Marija, gelbėk mus, Sibiro maldaknygė	2.00
Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	9.00
Romos katalikų naujas mišias	5.00
Šventas Dieve, maldaknygė didelėmis raidėmis, paauguota	7.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 pusl.	3.00
Katalikų katekizmas paaugusiems	8.00
Katalikiškoji Lietuva, kun. dr. K. Gečys	1.00
Apasauk Aukščiausias, kun. P. Aleksos, maža knygutė	1.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, gaudūs verkimai etc.	1.50
Marijos sekimas pagal Tomą Kempietį	2.00
Metai su Dievu, kun. J. Prunskis	1.00
šv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	2.50
ISTORIJA, GEOGRAFIJA	3.50
Kontržvalgyba Lietuvoje, J. Budrio atsiminimai	3.50
Vyskupo P. Bučio atsiminimai (I tomas)	4.00
Vyskupo P. Bučio atsiminimai (II tomas)	4.00
Paskutinis posėdis, J. Audėno atsiminimai	4.00
Amerikos lietuvių sporto istorija, J. Jakubausko	3.00
Praeities pabiro, V. Biržiškos, straipsniai iš Lietuvos praeities	1.00
Iš sutenų į aušrą, A. Ramūno atsiminimai	1.50
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	2.00
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	1.00
Cestovos Sasnauskas, J. Zilevičiaus	2.00
Lietuviškoji išėjėja, prel. Myk. Krupavičiaus	1.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai	1.00
Lietuvos vaizdėliai, A. Zemaičio	18.00
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I, II ir III tom.	3.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	5.00
Senasis Vilnius, dr. A. Sapokos	5.00
Neįstanti šviesa (marijonai), kun. Pr. Garšvos	6.00
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo	3.00
Lietuvos istorija, V. Sruogienės, kietais aparais	2.00
Palik ašaras Maskvoj, B. Armonienės	2.00
Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, K. Račkausko	3.50
Dėl mūsų Sostinės, V. Biržiškos atsiminimai	3.50
Daugaus debesyse, J. Švaisto išgyvenimai	5.00
Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienės	1.00
Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielinio	3.00
Didžiojo šiaurės karo frontas Lietuvoje, O. Urbono, I ir II dalis	3.00
Atsiminimai iš Balso veikos, prel. J. B. Končičius	1.25
Aisčiai karinės istorijos sviesoje, Z. Raulinaičio	1.50
Žalgirio mūšis, O. Urbono, karas su kryžiuočiais	3.50
Karaliaus Mindaugo pulkas, J. Variakojo	12.50
Antanas Smetona, A. Merkeliis	2.00
Antanas Smetona, V. Šliogerio	4.00
Martynas Jankus (monografija), P. Alšėnas	1.25
Vaidevutis, Z. Raulinaičio	1.00
Argentinos lietuviai	2.00
Dr. A. C. Curtis-Curtius	2.50
Vanagaitis	2.00
Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas	2.00
Vytautas Endziukaitis	6.00
VI. Nagius-Nagevičius	3.00
Antanas Oišauskas	3.00
Krepsinio išvyka Australijon	2.00
Kellionė į Pacifiką, J. Bachunas	2.00
Bledzingėlės prie Torenso	2.00
Lietuva okupacijoje	4.00
Shenandoah, Pa. lietuvių parapija, dr. A. Kučas	7.50
Senprūsių laisvės kovos su vokiečių riterių ordinu, M. Anyso	2.00
Lietuviai legionieriai Vietname, B. Vrublevičius	3.00
Gimtinės takais, P. Narvydo (pasakojimai)	5.00
šv. Kazimiero parapija Los Angeles, Calif., J. Gliaudos	2.50
Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzino	1.50
Kun. Mykolo Vaitkaus atsiminimai:	2.00
Su Minija į Baltiją	3.00
Baltijos Gražuolė (kiet. viršeliais 3.00)	3.00
Šiaurės žvaigždė	3.00
Per gėdrą ir aušrą	2.50
Nepriklausomybės saulė V tom.	2.50
Nepriklausomybės saulė VII tom.	2.50
Nepriklausomybės saulė VIII tom.	2.50
VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI	2.00
Svirplio muzikanto kelionės, V. Tamulaičio	4.00
Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio (kietais virš. 5.00)	2.50
Labas ytas, Voverė, J. Minelgos	3.60
Baltasis Stumbras, G. Ivaškiėnės	3.50
Bitės, L. Germanienės	2.00
Keturi Valdovai, S. Dziugo	2.00
Neakluzados, S. Dziugo	1.25
Pelytė Geležytė, S. Tomariėnės	1.25
Tinginė ir Darbštutė, S. Tomariėnės	1.25
Paskendusi Piliis, S. Tomariėnės	1.25
Lapė Snapė, S. Tomariėnės	3.50
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	4.00
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	1.50
Lietuvos istorija, V-jam skyriui	2.00
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	3.00
Lietuvos laukai, S. Jonyniėnės	3.50
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio	2.00
Tėvų šalis, S. Jonyniėnės	4.00
Gintaras, J. Plačio, VIII skyriui skaitymai	3.00
Saulės vestuvės, pasakos, S. Tomariėnės	3.50
Meškiukas Rudnosiuokas, Vytės Nemunėlio, nauja laida	3.00
Senolės pasakos, S. Tomariėnės	2.00
Didysis reizas, P. Gavėno	2.00
Ukė Wagūn, P. Gavėno vertimas	3.00
Tėviškės sodyba, J. Plačio, III skyriui skaitymėliai	0.75
Pumpučių skėtis, spalvavimo knygutė	0.75
Algis ir Alytė, spalvavimo knygutė	2.50
Kaip Algūkas vėjo ieškojo, N. Jankutės	(nukelta į 7 psl.)

NELĖ MAZALAITĖ

BALADĖS APIE TAIKĄ

ISTRAUKOS IS KNYGOS DESIMTOJI MUZA

KILNIJŲ SIELŲ ŽYGIAI

Mrs. J. atsikėlė su mažytėm pagiriom. Galį būti kaviaras ir pirmos rūšies, ir kaukaziški vynai, ir šampanas, tačiau jie vistiek uždeda savo antspaudą — ir ji beveik sudejavo lipdama iš lovos. Tačiau pareigos reikalavo aukos.

Ji apsilviko labai kukliai, ji dar galvojo — ar neįsukti ketelės geleželių plaukų raitymui, kad labiau derintųsi į draugią, prie kurios reikėjo prisirinti — tačiau tai jau buvo perdidelis reikalavimas pasiaukoti, be to, negi visos eina pirktis nešinos ant galvos geležies krautuves. Užteko to, kad ji stūmė vežimėlį ir dejo ten nereikalingas prekes — ir žvalgėsi.

Ji buvo rami, kad niekas nepažino jos šioje kaimynijoje, ir negalėjo stebėtis pamatę perkantį — užtatai drąsiai sukinėjos prekų alėjose, kol atrado pirmąją nužūrėtąją.

— Koks gražus berniukas! — sušuko ji ir pasilenkė paglos-

tyti gelsvus plaukus, tačiau moteris pasakė, jog negali priimti pagyrimo, šalia trepsintis vaikas nebuvo jos.

— Tai vistiek savąjį paliko, te namie? — apgalėjo Mrs. J. Juk negali kiekvieną kartą apsiriki, ir moteris tarė: taip, ne namie, o mokykloje.

— Aš ir jutau, kad jums tinka tas kilniausias žodis — motina, — sujaudinta pasakė Mrs. J. — mano širdis pažįsta. Ga! todėl, kad ji taip nerami, kad skauda, mano širdis — mano du berniukai arti kareivavimo metų, užtatai į kiekvieną kiekvienos motinos sūnų žiūriu su gaudumu.

— Kodėl? — paklausė moteris, — ar siaučia kokia nauja liga?

— Baisiausia! — sušuko Mrs. J. ir tuojau pristabdė balsą, nes vienas pardavėjas pasiūlė reju skausčiomis. — Brangi, argi nežinai, kokia liga tyko mūsų vaikus? — Ji bakste-

lėjo į pieno bonką moters vežimelyje. — Ar jūs drįstatė ramiai nešti namo šiuos nuodus? Ir kas pirmas pradėjo žengti žmogžudžių keliu, jei ne mūsų vyriausybė? Meginimai! Atomai! Radijavimai! O jeigu vis tik savo vargu ir rūpesčiu išauginame kūdikį — jį pagrobta kariškiai nusikaltėliai, kad iš jo padarytų nusikaltėlį. Kiek ilgai mes kešime tokį siaubą? — Mrs. J. nusišluostė ašarotas akis. — Aš nemiegu naktimis, aš galvoju ir galvoju — juk tik mes, moterys, galime pakeisti pasaulį, išgelbėti jį! Kas kitas, jeigu ne jūs, aš, kitos. Aš esu tikta paprasta namų šeimininkė, nieko neišmanau apie politiką, tačiau juk esu motina! Aš žinau, kad esu pasiryžusi neatsiduoti nužudyti savo sūnų ir viso pasaulio sūnų. Negali daugiau būti karų. Ar norit padėti man išgelbėti pasaulį?

Žinoma, kas nenorės — moteris pasitaisė plaukus po netikru kuodu ir prisimė misionierių. Jos išėjo drauge iš krautuvės, Mrs. J. buvo kiek pasimetusi! Su sąskaita ji taipgi gavo kažkokius ženklus, panašius į pašto, ji matė kaip rimtai suskaitė jos naujoji draugė — jos sutarė susitikimą, paspaudė rankas, ir stenedama Mrs. J. nusitempė savo pirkinius į šoninę gatvę, kur laukė automobilis ir šoferis.

Kova už taiką buvo nuobodi, tačiau reikalinga. Tikta kitą kartą ji pirkė mažiau, jei-

lėjo į pieno bonką moters vežimelyje. — Ar jūs drįstatė ramiai nešti namo šiuos nuodus? Ir kas pirmas pradėjo žengti žmogžudžių keliu, jei ne mūsų vyriausybė? Meginimai! Atomai! Radijavimai! O jeigu vis tik savo vargu ir rūpesčiu išauginame kūdikį — jį pagrobta kariškiai nusikaltėliai, kad iš jo padarytų nusikaltėlį. Kiek ilgai mes kešime tokį siaubą? — Mrs. J. nusišluostė ašarotas akis. — Aš nemiegu naktimis, aš galvoju ir galvoju — juk tik mes, moterys, galime pakeisti pasaulį, išgelbėti jį! Kas kitas, jeigu ne jūs, aš, kitos. Aš esu tikta paprasta namų šeimininkė, nieko neišmanau apie politiką, tačiau juk esu motina! Aš žinau, kad esu pasiryžusi neatsiduoti nužudyti savo sūnų ir viso pasaulio sūnų. Negali daugiau būti karų. Ar norit padėti man išgelbėti pasaulį?

Žinoma, kas nenorės — moteris pasitaisė plaukus po netikru kuodu ir prisimė misionierių. Jos išėjo drauge iš krautuvės, Mrs. J. buvo kiek pasimetusi! Su sąskaita ji taipgi gavo kažkokius ženklus, panašius į pašto, ji matė kaip rimtai suskaitė jos naujoji draugė — jos sutarė susitikimą, paspaudė rankas, ir stenedama Mrs. J. nusitempė savo pirkinius į šoninę gatvę, kur laukė automobilis ir šoferis.

Kova už taiką buvo nuobodi, tačiau reikalinga. Tikta kitą kartą ji pirkė mažiau, jei-

lėjo į pieno bonką moters vežimelyje. — Ar jūs drįstatė ramiai nešti namo šiuos nuodus? Ir kas pirmas pradėjo žengti žmogžudžių keliu, jei ne mūsų vyriausybė? Meginimai! Atomai! Radijavimai! O jeigu vis tik savo vargu ir rūpesčiu išauginame kūdikį — jį pagrobta kariškiai nusikaltėliai, kad iš jo padarytų nusikaltėlį. Kiek ilgai mes kešime tokį siaubą? — Mrs. J. nusišluostė ašarotas akis. — Aš nemiegu naktimis, aš galvoju ir galvoju — juk tik mes, moterys

Per skautybę — lietuviškai!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvos Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Rudeninis skautų suvažiavimas New Yorke

Lapkričio 8-9 New Yorko link visais keliais riedėjo automobiliai, pilni skautiško atžalyno — vyr. skautų ir skautų vyčių ir vadovų. Jų kelio galas — Tėvų Pranciškonų namai Highland parke; jų kelio tikslas — vyčių, vyr. skautų bei vadovų suvažiavimas. Šio suvažiavimo šeimininkėmis buvo N. Y. Neringos tunto vyresnės skautės, kurios jau kelios savaitės kruopščiai dirbo, kad suvažiavimas vyktų sklandžiai ir kad jo visi dalyviai galėtų jaustis kaip namie.

Maždaug nuo 12 val. šeštadienį šios sesės jau turėjo darbą, nes su kiekvienu durų atidarymu registracijos stalą apgulė vis naujas atvykusiųjų būrys. Visiems užsiregistravus ir pasistiprinus, įvyko suvažiavimo atidarymas.

Pradedama

Atidaryta vėliavų įnešimu ir raportais, visiems išsiriškiavus saulėtame kieme. Atl. Rajono vadovas s. Antanas Bobelis pasveikino visus susirinkusius ir taip pat perskaitė Liet. Skautų Sąjungos pirmūno v. s. Petro Jurgėlos sveikinimą suvažiavimo dalyviams. Progai pritaikintą maldą sukalbėjo s. kun. Jonas Pakalniškis, LSD dvasios vadovas.

Atskiros sueigos

Toliau buvo atskiros vyr. skautų ir skautų vyčių sueigos. Vyr. skautų sueigoje A. R. vadėivė s. L. Milukienė pasveikino susirinkusius, o A. R. vyr. skautų skyriaus vedėja ps. G. Matonienė pravedė pačią sueigą. Buvo paliesta aktualiausi klausimai vyr. skautėms, pagvildintos problemos. Referavo viešnia iš Washingtono ps. A. Kindurienė.

Ps. G. Surdėnas iš Philadelphijos vedė sk. vyčių sueigą atskiroje patalpoje. Sueigos metu buvo pravedti rinkimai išrinkti naują sk. vyčių skyriaus vedėją Atlanto Rajonui. Naujuoju vedėju išrinktas s. v. v. sl. Kazys Matonis, jo pagalbininku s. v. v. sl. Algis Valančiūnas.

Po šių sueigų buvo dr. Vytauto Černiaus paskaita apie grupinę psichologiją, pavadinata "Aš, tu ir mes". Visi gyvai įsijungė į pravedamus bandymus.

Po paskaitos p. Audėnas iš New Jersey rodė filmus. Vienas buvo Lietuvos filmų mėgė-

jų susuktas filmas apie Maironį, kitas — jo kelionė Lietuvoje.

Vadovų posėdžiai

Beklausant, bežiūrint ir be diskutuojant atėjo ir vakarieniškas laikas. Visiems skaniai pavalgus, jaunimas jau pradėjo laukti šokių, o vadovai dar susirinko atskiriems Brolijos ir Seserijos posėdžiams, kur vietų vadovai pateikė veiklos apžvalgą ir buvo diskutuojama visa eilė klausimų bei ateities planų.

Sokiai

Pabaigus paskutinius šios dienos posėdžius, visi pradėjo rinktis Viešp. Atsimainymo parapijos salėn Maspeth, N. Y., kur įvyko šaunūs šokiai, kurie tiko tiek jaunesniems, tiek vyresniems, nes grojo pakaitomis net du orkestrai, visiems gerai žinomas Joe Thomas orkestras ir Stonehenge grupė.

Antroji diena

Sekmadienį uniformuoti suvažiavimo dalyviai su vėliavomis susirinko išklausti mišnių Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje. Po pamaldų vėl visi skubėjo į Tėvų Pranciškonų kalnelį tęsti tolimesnę suvažiavimo dienotvarkę. Viešims užkandus, vėl susirinkta vyr. skautų ir skautų vyčių tolimesnė sueigom, o visi rajono vadovai susirinko bendram posėdžiui.

Kas numatyta kitiems metams

Posėdyje buvo paliesta skautų pavasario šventės, sporto šventės ir ateinančių metų stovyklos klausimai. Nors Sv. Antano gimnazija Kennebunkporte šiuo metu ir uždaryta, tačiau pavasarinė skautų-čių šventė įvyks ten pat, gimnazijos patalpose, ateinančių metų balandžio mėn. gale. Sporto šventė — 15-ji, Worcesterio vadovams sutikus ją suruošti, įvyks vėl Maironio Parke Shrewsbury, Mass., 1970 m. birželio mėnesyje. Kitų metų vasaros stovykla pramatyta vėl surengti Spencer, Mass., 1970 rugpjūčio mėn. Rudeninis rajono suvažiavimas bus suaukštas 1970 lapkričio mėn. Hartforde.

Šiame posėdyje buvo pristatyti kandidatai į LSS-gos valdžios organus naujai kadencijai. Vadovams buvo puiki progą pažinti kandidatus, už kuriuos bus balsuojama.

Suvažiavimo uždaryma

Pasibaigus vadovų posėdžiui

ir vyr. skautų ir sk. vyčių sueigoms, visi vėl susibūrė suvažiavimo uždarymui. Išsiriškiavus, po raportų ir vėliavų įnešimo, s. A. Bobelis perskaitė LSB vyr. skautininko v. s. V. Vijeikio sveikinimus susirinkusiems. Čia pat Atl. Rajono LSB išdininkas ps. A. Pranckevičius buvo apdovanotas ordinu už nuopelnus. Toliau dar žodį tarė ps. G. Matonienė, rajono vadėivė s. L. Milukienė ir Neringos tunto tuntininkė ps. I. Jankauskienė. Išnešus vėliavas,

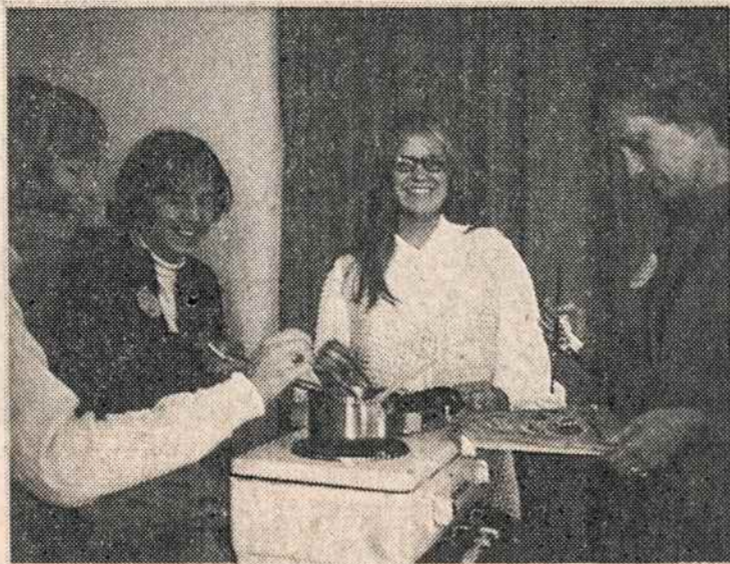
sugiedota skautų vakarinė maldą, parašyta v. s. kun. S. Ylos, ir tradicinė "Ateina naktis". Skautai vyčiai dar sugiedojo vyčių tradicinę.

Po uždarymo ceremonijų visi susirinko pietauti. Pietų metu atvyko ir N. Y. pranciškonų vienuolyno viršininkas tėvas Juvenalis Liauba, OFM, kuris pasveikino susirinkusius ir pasigėrėjo tokiu gražiu būriu jaunimo. Visi jam sušuko skautišką "Ačiū!" už tokį gražų jų supratimą ir prieglobstį.

Sudie kalneliui

Galop atėjo pats nemaloniausias suvažiavimo momentas, kada vienas iš brolių uždainavo: "...nors sakom jau dabar sudiev, bet susitiksime vėl"... Suvažiavimas baigėsi, visi pradėjo judėti namų link, tėvų pranciškonų namas kalnelyje vėl liko tuščias.

Šeimininkės — vyr. skautų Židinys ir Tėvų Komiteto bei kitos talkon pakviestos skautų-čių mamytės per dvi dienas globojo apie 100 lietuvių skautų ir skautų. B.K.

Dažome batiko paveikslus

Gipso liejimo demonstracija kursų metu. Abi nuotraukos — L. Kiliulienės

RANKDARBIŲ KURSAI BOSTONE

Nemažai Atlanto Rajono sesių spalio 18-19 susirinko Bostone, kur vyko visos eilės rankdarbių kursai.

Kursus organizavo ir pravedė daugeliui gerai žinoma savo nagingumu s. Ina Nenortienė. Jos pramatyta kursų programa buvo tikrai įdomi ir įvairi, o jos paruošti pavyzdžiai tikrai puikūs.

Sesės buvo labai sudomintos medžio dekoravimu; deginimu, piauštymu ir dažymu. Daugelis pabandė ir įsitikino, kad su trupučių kantrybės ir pačios gali pasidaryti gražių medinių papuošalų ir puošmenų kamba-

riui. O kokios geros idėjos ruošiantis Kaziuko mugei!

Dar, rodos, norėtusi padeginti, padažyti, o jau sesė Ina pradeda rodyti kitą dalyką — Batiko tapybą. Čia vėl labai įdomus darbas, ir, nustoję gražinti medinius dalykėlius, stebime demonstraciją. Gerai pasižiūrėjus ir visos kursų dalyvės pabando ir ...nustemba, dailūs paveikslai ir kitoki dalykai gan greitai gauna formą.

Nespėjus nei gerai išidirbti, ateina ir pietų pertrauka. Sėdama į mašiną ir skubame pietų, kuriuos paruošė s. S. Subatienė. Visos skuba valgyti, nes

Amerikietės dovana Los Angeles lietuviams skautams

S. Liūtas Grinius praneša, kad Los Angeles skautų stovyklos proga amerikietė ponja Virginia Tompson padovanojo lietuviams skautams lietuvišką tautinę vėliavą ir atitinkamą bronzinę lentą šiai dovanai atžymėti.

Ponia Tompson, perduodama vėliavą, kreipėsi į Los Angeles skautus taip:

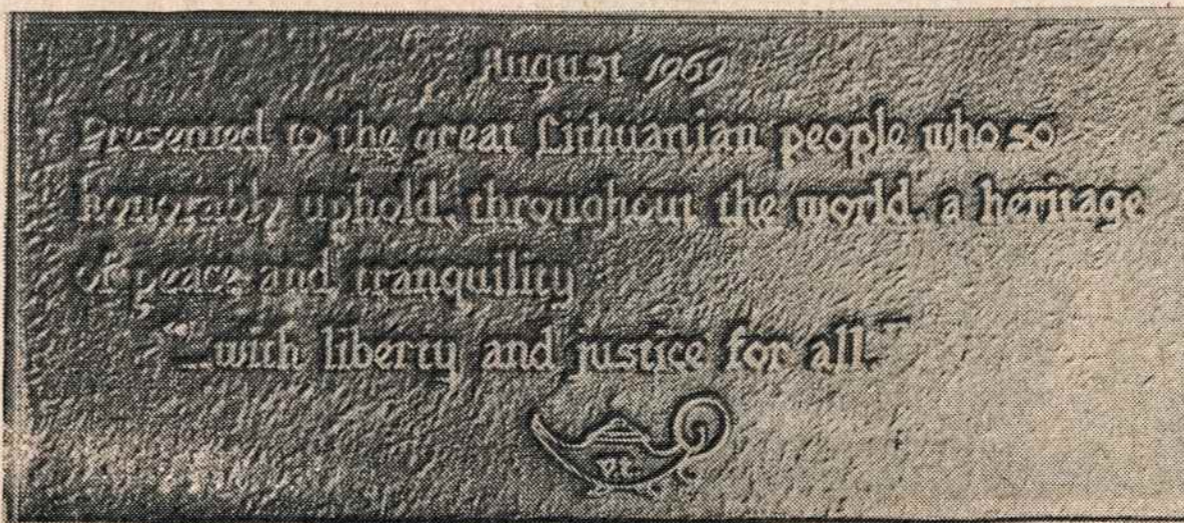
"About a year ago I heard of the work that was taking place here at your camp site. At that time I had the opportunity to come and visit. I was truly impressed with the effort and the beauty of what I saw. I also noticed that something important was missing and thought how nice it would be to bring you a gift. It is one that all of you will recognize as a noble symbol of your country and its people. It comes to you with great respect and admiration.

May I ask one of your fine leaders, Algimantas Kazakevičius, to come forward please. Will you, Algimantas, accept this gift on behalf of the

Traidenis Scout Group with the Good Lord's blessings and will the Traidenis Scouts be guardian and custodian of this gift for all the people to enjoy.

Virginia Tompson."

Su šiais žodžiais ponja Tompson perdavė vėliavą Los Angeles skautų vyčių "Traidenio" būrelio vadui Algimantui Kazakevičiui. Broliai losangeliečiai per spaudą nori su visais lietuviams skautais pasidalinti šiuo malonių įvykiu.

Su vėliava dovanotas metalinis įrašas

Paukštytės kerpa ir klijuoja

Birutė Kidolienė aiškina paukštytėm rankdarbius

New Yorko skautai pradėjo sueigas tėvų pranciškonų namuose

Lapkričio 1 New Yorko skautai-ės savo sueigas perkėlė iš Apreiškimo par. mokyklos į šė užkandį visiems. Škanėstų kvapas priverčia po geros valandos sueigą nutraukti ir eiti pasistiprinti. Užvalgius ir vėl su nauju ūpu ir gera skautiška nuotaiką tęsiamos sueigos. Visi suspėjo ir programines dalis atlikti ir lauke pažaisiti. Visi gailėjosi sueigoms pasibaigus. Abiems tuntininkams irgi buvo proga atsidusti, matant savo brolius ir seses tokius patenkintus, koki jie buvo Highland kalnelyje. Visi buvo dėkingi pranciškonams, suteikiusiems New Yorko skautams tokia puikią progą ir vietą jų sueigoms. Visi pritarė vilkiukui, pasakiusiam, kad "pranciškonai yra Okay!" B.K.

Philadelphijos sesės šventina naują vėliavą

Jau berods daugelis Atl. Rajono vienėtu gavo pakvietimą atsilankyti į Philadelphijos skautų-čių iškilmingą sueigą lapkričio 30.

Philadelphijos "Zemaitės" d- vės sesės ši sueiga bus ypač iškilminga, nes tą dieną bus pašventinta jų d- vės nauja vėliava, kuri sueigos metu bus pristatyta visuomenei. Naująją vėliavą pagaminio newyorkietė ps. B. Kidolienė.

Waterburio; Regina Aleksandravičiūtė, Vida Kovaitė, Carla Liutermozaitė, Danutė Liutermozienė, Ald. Saimininkienė — visos iš Hartfordo; Birutė Kidolienė iš New Yorko; Milė Palubeckaitė iš Worcesterio; Irena Kalvaitienė, Danutė Paliulytė, Daiva Kleinaitė, Dana Veitaitė, Laima Kiliulienė — visos iš Bostono. B.K.

Los Angeles skautų vadovs Algimantas Kazakevičius

Pranciškonų Kultūros Židinys

Nuotr. P. Bivainio

(atkelta iš 4 psl.)

POEZIJA

Po Dievo antspaudais, Leonardo Andriekaus 3.00
 šventieji akmenys, F. Kiršos 2.00
 Lietus ir laikas, V. Bogutaitės 2.00
 Saulė kryžiuose, L. Andriekaus 2.00
 Naktigonė, L. Andriekaus 2.00
 Marijos žemė, A. Tyruolio 1.00
 Žemės pakopos, J. Blatrušaičio 1.00
 Alfa ir Omega, M. Vaitkaus 1.50
 Relikvijos, Nerimos Narutės 2.00
 Sacra Via, A. Tyruolio 1.00
 Poezija, J. Aisčio 6.00
 Respublika, S. Lauciaus 1.00
 Anykščių šilėlis, A. Baranauskas 5.00
 Karaliai ir šventieji, E. Tumienės 2.50
 Maironio baladės, iliustravo P. Lapė 6.00
 Šviesos mergaitė, P. Naujokaitis, lyrinė poema 1.50
 Šerkšno sidabras, V. Vaitkaus, eilėraščių 1.50
 Aušros žvaigždė, A. Tyruolio, eilės 1.50
 Kai tu arti manęs, D. Sadūnaitės, eilėraščių 1.00
 Martynas Fierro, J. Hernandez poema 1.00
 Sutėmos, J. Narūnės dienraščiniai posmai 1.50
 Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščių 7.00
 Gruodas, A. Jasmanto eilėraščių 3.00
 Ugnies pardavėjas, B. Rukšos, poezija 1.00
 Partizanų akys, J. Porojaus eilėraščių 2.00
 Alkana žemė, S. Sakytės eilės 2.00
 Dienoraštis, M. Vaitkaus 1.50
 Detalės, A. Baužinskaitės-Kairienės 2.00
 Kai mes nutylam, J. Saulaitytės 2.00
 Atdari langai, S. Santvaras 3.00
 Aukos taurė, S. Santvaras 2.50
 Aukšiniai rageliai, Pr. Naujokaitis 2.00
 Beržų pasakos, O. B. Audronė 1.50
 Tu esi mano žemė, D. Sadūnaitė 1.50
 Vakarė banga, G. Tulauskaitė 2.00
 Metų vingiai, A. Tyruolis 3.00
 Tau sesute, P. Lemberto 4.00
 Tik tau ir man, O. B. Audronės 3.25
 Trapus vakaras, K. Grigaitytės 3.00
 Bevardė šalis, L. Sutėmos 3.00
 Agūnų gaisras, Vi. Šlaito 2.00
 Gėlių kalbėjimas, J. Meko 1.00
 Pavieniai žodžiai (vaizdai), J. Meko 4.00
 Šekspyro Sonetai, Vertė Alf. Tyruolis 4.00

BELETRISTIKA

Graži tu mano Tėvyne, Antologija 3.00
 Vilniaus rūbas, P. Tarulio romanas 3.50
 Bėgiai, K. Almėno novelės 2.50
 Vėdu prie žemės, K. Grigaitytės novelės 2.00
 Kelioms, premijuotas romanas, Alg. Landsbergis 2.50
 Pavarasio lietus, A. Barono romanas 3.00
 Elegijos, J. Aistis 2.50
 Alma Mater, R. Spalio (kietais viršeliais) 5.00
 Lėpsnos ir apmaudo asociai, J. Gliuodas 4.00
 Smilgos (apsakymai), A. Giedrio 2.50
 Gyvenimas tai kekė vėsnų, K. Almėna 5.00
 Runce ir Dandierinas, J. Zmuidzino 2.50
 Gluosnių daina, A. Vaičiuliaičio 2.50
 Vieniši pasauliai, A. Rūtos 3.50
 Šamokslas, V. Volerto, prem. romanas 3.50
 Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės 2.00
 Kelias į kairę, A. Rūtos prem. romanas 3.00
 Valentina, A. Vaičiuliaičio 1.00
 Gundymai, J. Gailliaus 1.00
 Pabučiavimas, J. Grušo 2.00
 Sveiki, gyvi, J. Porojaus 1.00
 Vytis ir Erelis, J. Kmito 1.00
 Žvaigždė viršum girios, Alės Rūtos 2.00
 Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis 3.00
 Antroji pradalgė, literatūros metraštis 3.50
 Trečioji pradalgė, literatūros metraštis 3.50
 Ketvirtoji pradalgė, literatūros metraštis 3.50
 Penktoji Pradalgė — Literatūros metraštis 3.50
 Šeštoji Pradalgė — Literatūros metraštis 3.50
 Puikim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo 2.00
 Puikim ant kelių, II tomas 2.00
 Baisusis birželis, Pr. J. Naumieštiskio 3.50
 Žemės šauksmas, Alės Rūtos, apysakė 4.00
 Kur bėga šėsupė, A. Skirnos, legendos 2.00
 Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės 2.50
 Dailininkas Rauba, V. Ramono 3.50
 Proza, Gabijos leidinys, apysakos 1.25
 Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdeliai 2.00
 Zvakidė, A. Škėmos, 2 veiksmų vaidinimas 2.00
 Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdeliai 2.00
 Žiurkių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmų drama 1.50
 Don Kamilius mažasis pasaulis (II tomas) 2.00
 Naujas veidas, A. Norimo novelės 2.00
 Peilio asmenimis, J. Jankaus drama 4.00
 Ant Vilnelės tilto, P. Jurkus 2.50
 Karklupėnuose, A. Baranauskas 2.50
 Rinktiniai raštai, P. Andriusis 5.00
 Nepriklausoma Lietuva, R. Skipitis 7.00
 Laisvė ginant, J. Petraitis, I tom. 1.00
 Laisvė ginant, J. Petraitis, II tom. 2.00
 Silpnamė kūne, J. Prunskis 1.50
 V. Krėvės raštai, 5 tomai kiet. viršeliais 27.00
 Ošiančios pušys, H. D. Mošinskienė 2.50
 Aidas tarp dangoraižių, O. Nėdrė 5.00
 Draugas don Camillo, G. Guaraschi 3.00
 Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano 1.50
 Meilė trikampy, R. Rasos romanas 3.00
 Grožvydės melė, P. Orintaitis 2.00
 Prisiškėlimas, Alė Rūta 2.50

MENAS, MUZIKA

Art Collection, pranciškonų meno galerija 5.00
 Tautos keliu, J. Juodis, paveikslų albumas 7.00
 Šventoji auka, tėv. A. Kezys, S.J., foto albumas 5.00
 Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino 6.00
 Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras 3.00
 Liaudies dainos, K. Banaičio 1.00
 Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis 3.00
 Lietuviais esame mes gimę, J. Zilevičiaus, lietuvių dainynas 4.50
 Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato 8.00
 Dainos aukštam balsui su pianu II, VI. Jakubėno 3.00
 Dainos Lietuvai, S. Čerčenės-Mulks, solo balsui ir panui 1.00
 O tėvyne mano jį ir Ramunė, S. Čerčenės, dainos po 500 1.00
 Dainų Gajos, J. Stankūnas, chorui, solo 3.00
 Lietuvos aidai, J. Stankūnas, akordeonui 1.50
 Ten gintarėliai, P. Matekūnas, jaunimui 2.00
 Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas 3.00
 Laisvės kovų dainos, red. J. Aistis 5.00
 Su daina, red. G. Šimukonienė 2.00
 Dainų sukury, red. G. Šimukonienė 1.00
 Mažasis giesmynėlis 1.00
 Dainuok linkmsa jaunystė 2.50

IVAIRIOS

Pasaulio lietuvių žinynas, A. Simučio 5.00
 Lietuvių literatūra svetur, red. K. Bradūno 10.00
 Škėmos raštai I tomas, red. A. Landsbergio 6.00
 Penki stulpai turgaus aikštėje, A. Landsbergio 2.00
 Lietuviškasis liberalizmas, red. V. Kavolio 3.00
 Nužemintųjų generacija, V. Kavolio 2.00
 Sodybų pievelės, A. šeštoko, pievų priežiūra 1.25
 Valgių gaminimas, 565 psl., kietais viršeliais 7.50
 Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt. 4.50
 Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčikonio 12.00
 Lietuvių Moks. Akad. Suvažiavimo Darbai V 10.00
 Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vasario 1.50
 Karališka diena, K. Barėnas 1.50
 Lietuva — Europos nugalėtoja 2.00
 Lietuvos spalvotas žemėlapis 2.50
 Tautiniai rūbai ir juostos 1.75
 Žemės ūkio švietimas, dr. J. Dauparas 5.00
 Visgaliis, J. Vėgelis, padavimai 3.00
 Vardynas, A. Rūkas 3.00
 Metraštis, Liet. katalikų mokslo akademija 5.00
 Religinis pradas Maironio kūryboje, A. Šešplaukio 2.00
 Komunizmas — Antikristo religija, K. Čižio 1.00

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos DARBININKO ADMINISTRACIJOJE 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Janina Mathews vedamoje Curley rolėje "Curley McDimple" vaidinime, kuris vyksta Bert Wheeler teatre, 250 43rd Street, Hotel Dixie, tel. 524-2323. Vaidinimai su Janina vyksta trečiadieniais, penktadieniais, šeštadieniais du kartus ir sekmadieniais du kartus. Nuotr. V. Mazelio

H. W. FEMALE

MASSEUSE
 PART TIME A M
 \$50.00 per week plus tips
BARBIZON HOTEL FOR WOMEN
 140 East 63rd Street
 TE 8-9838

SECRETARIES
 ATTENTION: HOUSEWIVES
 EVE. COLLEGE STUDENTS
 RECENT H.S. GRADS
 STOP! LOOK and LEARN TO
 WHAT WE HAVE TO OFFER.
 4 Credits free tuition per semester,
 4 weeks vacation, merit increases,
 free tuition for employee's children,
 near IRT, IND, BMT; short walk to
 major dept stores.
 We have openings for secretaries
 with excellent skills including
 stenography to exercise their top
 ability and initiative, working
 in pleasant surroundings, and a
 salary of \$420-\$525 per month.
 COME SEE US NOW!
 Call or apply in person
 Susan Prentky, 212-643-2083

POLYTECHNIC INSTITUTE
OF BROOKLYN
 333 Jay St. Brooklyn, N.Y.
 A or IND to Jay & Boro Hall Sta.
 An Equal Opportunity Employer

H. W. MALE

• PRODUCTION WORKERS
 • WAREHOUSE MEN
 • TRUCK DRIVERS
 Good Paying Company
 Benefits.
 Call S. TARDY
 (617) 894-4020

GENERAL BATTERY
& CERAMIC CORP.
 55 Rumford Ave., Waltham, Mass.
 An Equal Opportunity Employer

WE'RE HIRING
ON ROTATING SHIFTS
 at
DEVRO, INC.
 Stop by or Call —
 (201) 524-3719

We Offer Fringe Benefits, Overtime
 and good working conditions.
SOUTH SIDE AVENUE
SOMMERVILLE, N. J.
 An Equal Opportunity Employer

REAL ESTATE

CUSTOM BUILT HOMES
LINDAL CEDAR "A" FRAME.
 We Will Build or Your Plans.
 (516) GR 5-4988 or (516) 567-1150
 Model

The Puzzle is Not the Problem

Mary was born with a serious birth defect — most of each arm missing.

Why? We don't know. No one knows.

But we do know that science can find out.

March of Dimes-supported scientists wiped out polio.

March of Dimes-supported scientists will wipe out birth defects.

Help us help them.

Give to the MARCH OF DIMES

SVENTEM SPECIALIAI Į LIETUVĄ

Visi mokesčiai ir išlaidos sumokama čia, gavėjas nemoka mokesčio.

SPECIALUS I \$38.50
 10 sv. taukų, 10 sv. kv. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus

PUIKUS \$42.50
 1¼ sv. kavos, 1 sv. šveicariško šokolado, 2¼ sv. cukraus, 2¼ sv. ryžių, 1¼ sv. sviesto, 1¼ sv. šveicariško sūrio, 1¼ sv. kumpio, 1¼ sv. lašinių, 2¼ sv. maišytų vaisių, 2¼ sv. marmelado, 2¼ sv. kv. miltų, 1¼ sv. pyragaičių

SEIMOS SIUNTINYS \$62.00
 1¼ sv. kavos, 10 sv. kv. miltų, 2¼ sv. cukraus, 2¼ sv. ryžių, 2¼ sv. krakmolo, 1¼ sv. makaronų, 1¼ sv. medaus, 1¼ sv. pieno miltelių, 1¼ sv. sviesto, 2¼ sv. taukų, 2¼ sv. lašinių, 1¼ sv. kumpio, 1¼ sv. vengriškos dešros, 1¼ sv. šveicariško sūrio, ¼ sv. kiaušinių miltelių, 1¼ sv. maišytų vaisių, ¼ sv. citrinos sunkos, 1¼ sv. pyragaičių, 10 sriubos kubų, 1¼ sv. marmelado, ½ sv. datulių, ½ sv. fygų, ¼ sv. pipirų, 2 pyragai tualetinis muilas.

UŽSAKYKIT DABAR UŽSAKYKIT TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.
 125 East 23rd Street (2nd floor) New York, New York 10010
 Tel. 982-1530

Reikalaukit mūsų veltui siunčiamų katalogų su dar daugiau dovanų. Klauskit informacijų apie naujas taisykles siuntinių siuntime.

SERVICE

CASTELLI
 Complete automotive service, tune ups, front end, brakes, transmissions. Automobile electric service, Air conditioning. GE 6-4918. Large indoor facilities. 500-06 Coney Island Ave. (off Church Ave.)

TENNIS ROOFING CO.
 Specializing in flat roofs, new reconstruction—all work guaranteed, for free estimate call — 682-4777

FILES
LIMOUSINE SERVICE
SPECIAL RATES FOR GROUPS
 Service to all airports, railways and steamships.
 Insured Air Conditioned Car
 Dial (201) 926-1790

HAVE YOUR ROOFING & SHEET METAL WORK DONE
 at reasonable price by
KENTON WILSON & SON
 368 Atkins Ave. — 385-9192
 896 Clarkson Ave. B'klyn 385-4239

PROFESSIONAL ALTERATIONS FOR LADIES APPAREL
 We Take Pride in our Work
 Call 778-7054 — Mrs. Garratt
 18 E. 55th Street Brooklyn, N.Y.

SMALL PRIVATE HOME
 Individual personal care, lovely surroundings
 Ladies preferred
 Catholic Church within the area
 Call 516-265-9427

J. H. B. BUILDERS
NEW HOMES & ALTERATIONS
 Attics - Extensions - Dormers
 Garages - Basements - Porches
 Estimates — Financing Arranged.
 11 Main Ave. Centereach, L.I.
 Call 516-588-2880

Acorn Construction Corp. Large & small construction serving Nassau, Suffolk. Extensions, dormers, complete kitchen modernization, basements, panelling, garages, fireplaces, all custom building. Manny Scarpinato, 680 East Jericho Tpke. Huntington — HA 7-6696

C & S. PAINTING
EXTERIOR and INTERIOR
 Fully insured. Free Estimates.
 All work done at reasonable rates.
 3023 Wallace Ave. Bronx
 (212) 654-2499

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B. S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
 Michigan 2-4130

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
 Tel.: GL2-2923

DISPLAY

SMITTY'S MOVING & TRUCKING
 LOCAL and LONG DISTANCE
 New and Used Furniture Bought and Sold
 174 Belmont Ave. Newark
 Call (201) 242-8898

BOOKER ABERNATHY PAINTER & PAPER HANGER
 All work done at reasonable rates All Work Guaranteed.
 730 Macon Street, Brooklyn
 Call (212) 452-1642

Freeport Collision Inc. — Your one stop shop — If it's banged up we'll fix it. Insurance estimates given on location. Auto painting, auto glass installed. Corvette specialists; foreign and American. Freeport, 182 E. Merrick Rd. (516) 868-3388 Ask for Buddy or George.

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
 Aluminum Combination Windows and Doors
 Jalousie Windows Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
 Brooklyn, N. Y. 11208
 Allen R. Shipley

Alfa Jeweler
 A. OSELS
 Garantuotas laikrodžių taisymas
 Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Pulkūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
 REGINA OSELENIENE — Tel. 497-8365
 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stillizavimas Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Visi Zenith, Olympia, Telefunken, Grundig, Burroughs, Royal, ITC ir kt. firmų produktai galima įsigyti pigiau ir sažiningai per "Spartą". Pranešę kuo domitės, gausite autentiškus firmų katalogus iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y., 11731. Telefonas: 516-757-0055.

Kviečiame talkon!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 8 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis.

Norint ir toliau už tą kainą mūsų laikraštį išlaikyti, reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti savo draugams DARBININKĄ užsisakyti.

Kas prisijus 1 dol. su nauju adresu gaus susipažinimui iki šių metų pabaigos. Kas prisijus 6 dol., gaus vienerius metus; už 7 dol. Darbininką gauna šiuos ir 1970 metus.

Kviečiame pasinaudoti šiuo laikinu metų pabaigos papigimu ir užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet nepajėgia užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka surasti naujų prenumeratorių padės administracijai ilgiau išsilaikyti nepakeliant laikraščio kainos. Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1969 ir 1970 metus. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų.

Palengvinti išsiųsti prenumeratą dedama ši atkarpa. Prašome ją užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Užsakau naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsake

Siunčiu už prenumeratą \$

Užsakau naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsake

Siunčiu už prenumeratą \$

(Parakas)

H. W. MALE

GENERAL PLANT WORKERS

IMMEDIATE OPENINGS ALL SHIFTS

- Year round work
- Pension Plan
- Paid hospitalization
- Life Insurance
- Paid vacations.

Good starting salary
 Also part time hours arranged
 Transportation provided
 (Depending on results of employment-interview)

Technical Tape

248 Tioronda Ave.
 BEACON, N. Y.
 Tel. (914) 831-3800

An Equal Opportunity Employer.

Tel. (212) 497-8864

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Dailės paroda rengiama vasario mėnesį ryšium su Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimu. Parodą organizuoja Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba, į parodą bus kviečiami visi šio Atlanto pakraščio lietuviai dailininkai. Paroda bus Kultūros Židiny.

V. Alseika, iki šiol dirbęs Draugo dienraščio redakcijoje, šią savaitę atvyksta į New Yorką ir perima Eltos biuletenio redagavimą. Iki šiol Eltos biuletenį redagavo Vincas Rastenis. Biuletenį leidžia Vliskas.

J. Petrėnas, Tėvynės redaktorius, eidamas gatve buvo užkliudytas pravažiuojančio taksi ir sužeistas.

Stud. ateitininkų susirinkimas bus lapkričio 21, penktadienį, 8:30 v.v. Jaunimo centre, 392 Highland Blvd., Brooklyne. Programoje bus simpoziumas — "Studentams ateitininkas laiko dvasios perspektyvoje: kas jis buvo, kas jis yra ir kas jis turėtų būti". Kritiškai nagrinėsime studento padėtį ir peržiūrėsime bendras studento gaires. Taip pat bus įdomūs pranešimai iš SAS suvažiavimo. Kviečiame visus susidomėjusius ateitininkų sąjūdžiu.

J. Tomienė, pagerbdama a. a. K. Obolėno prisiminimą, atsiuntė Balfui 75 dol. auką.

Darbininko menišką kalendorių 1970 metams jau paruoštas. Jį skaitytojai gavo šiomis dienomis. Viršelį puošia dail. Jurgio Juodžio kelių spalvų paveikslas—Kęstučio ir Birutės susitikimas. Kas nori kalendorių gauti didesnį kiekį, prašom kreiptis į Darbininko administraciją. Už kalendorių visi skaitytojai prašomi spaudai paremti prisiūsti bent po 1 dol. Už paramą Darbininko administracija iš anksto dėkoja. Ta pačia proga visi kviečiami surasti naujų skaitytojų, kuriems duodamas didelis papiginimas. Žiūrėkit skelbimą — Kviečiam talkon!

North Richmond Hill sekcijoje parduodamas 2 šeimų namas; pirmame aukšte 4 kambariai, antrame 7. Gazu apšildomas, elektra 220, įrengtas rūšys, 2 automobiliam garažas. Labai graži, medžiais apaugusi, aplinka. Teirautis tel. VI 7-10 80.

Dirbanti moteris su suaugusių sūnum ieško buto iš 4 kambarių. Pageidaujama Woodhavene. Kas turėtų minimą butą, skambinti vakarais tarp 9-10 val. tel. 296-7206.

Kun. B. Jurkšas, Prisikėlimo parapijos Toronte vargonininkas ir chorų vadovas, praeitą savaitę buvo atvykęs į muzikų pasitarimus, kurie buvo pas V. Mamaitį, vargonininką ir kitų muzikų sąjungos pirmininką Elizabethę. Tartasi rengiamos dainų šventės reikalais. Jis buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne ir lankėsi Darbininko redakcijoje.

Muz. Bronius Jonušas, atvykęs į muzikų pasitarimą, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne ir lankėsi Darbininko administracijoje.

Kun. Pranas Geisčiūnas, Balfio reikalų vedėjas, lapkričio 12 paminėjo savo amžiaus 50 m. sukaktį.

Dail. Albino Elksaus kūrinį paroda rengiama gruodžio 6-7 dienomis Kolumbo vycių salėje Woodhavene. Parodą rengia ir globoja birutietės.

Ateitininkų moksleivių ideologiniai kursai vyksta Padėkos dienos savaitgalį Putname. Iš New Yorko važiuoja būrelis moksleivių.

Leonardas Žitkevičius kalbės apie lietuvių humoristinę poeziją neolituanų senjorų suėgoje, kuri įvyks šį šeštadienį, lapkričio 22, 8 val. vak., Vytauto Jurgėlos bute, 1497 Putnam Ave., Brooklyne.

Albertas Oslapas po sėkmingai padarytos operacijos sugrįžo iš N. Y. Infirmary ligoninės ir taisosi savo namuose, 39-99 48 St., Sunnyside Gardens, N. Y.

Paulina ir Vytautas Veršeliai vietoj kalėdinių sveikinių mums atsiuntė Balfui 15 dol. auką.

Aktorius Vitalis Žukauskas atliks meninę programą Toronte lapkričio 22, šeštadienį. Prisikėlimo saleje seselių vienuolių rėmėjų ruošiamame vakare.

M. ir O. Jankevičiūtės, kurios jau buvo atsiuntusios savo auką Balfui, paskaičiusios Darbininke apie šio rudens Balfio vajuos eigą, atsiuntė šitokio turinio laiškutį: "Radom laikraštį straipsnelį, kuriame Balfas nusiskundžia, kad per mažai aukojama. Dėl kitų nedosnumo turėtų dosnieji pakelti savo auką. Pastaba teisinga — dar pridėdame 30 dolerių". Ar ne gražus pavyzdys visiem?

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dežutė religinių iš 12, tautiniais motyvais iš 10 kortelių kainuoja po 1 dol. Prašoma iš anksto užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti.

LIETUVOS KARIUOMENĖS KARIŲ, VETERANŲ S-GA
RAMOVĖ

rengia

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

lapkričio 22, šeštadienį 6 v. v.

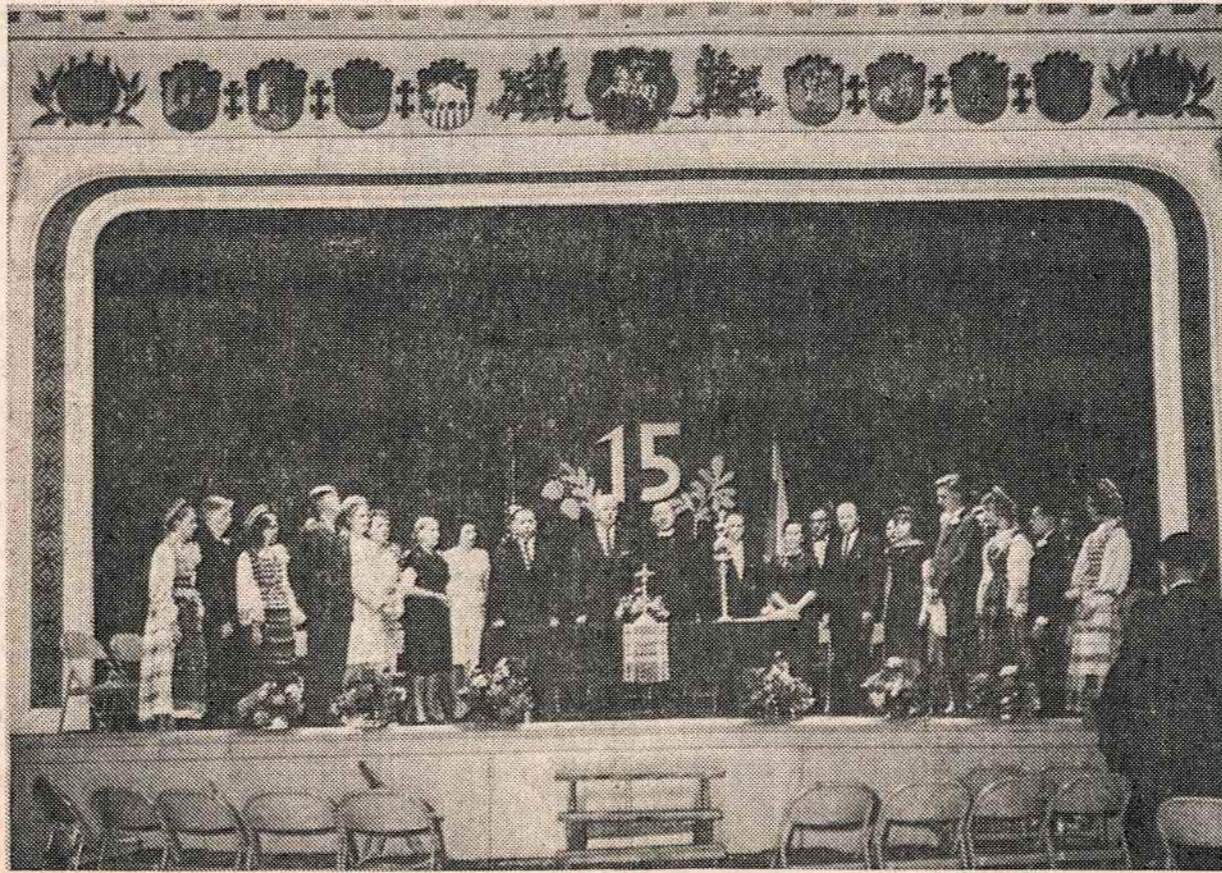
MASPETHO LIETUVIŲ PARAP. SALĖJE
64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y.

Programoje:

1. Atidarymas — pulk. J. Šlepetys
 2. Pagrindinė kalba — dr. D. Jasaitis
 3. Skyriaus vėliavos šventinimas — prel. J. Balkūnas
 4. Savanorių kūrėjų pagerbimas — skautai ir skautės
- Dainuoja solistas Stasys Citvaras, akomponuoja Aleksas Mrozinskas. Eilėraščių deklamuos Vytautas Kidolis. Šokiai grojant Kazlo orkestrui, bufetas, loterija. Dekoracijos dail. J. Juodžio. Pelnas skiriamas Lietuvos karo invalidam šelpiti ● ● ● Sekmadienį, lapkričio 23, pamaldos 11 val. Maspetho lietuvių bažnyčioje.

Įėjimo aukta 3 dol., studentams — 2 dol.
uniformuotiems kariams ir skautams — nemokamai.

Ramovėnai

Maironio mokykla, kai šventė 15 metų sukaktį. Kartu buvo ir mokslo metų baigimas ir abiturientų išleistuvės. Už stalo: V. Surdėnas — Tėvų komiteto pirmininkas, Lietuvos gen. konsulas V. Stašinskas, kun. kleb. N. Pakalnis, J. Šlepetys — LB apygardos valdybos pir. m., E. Ruzgienė — mok. vedėja. Nuotr. R. Kisieliūsis

Maironio mokykla prašosi sukaktovinio leidinio

Lietuviškoji šeštadieninė Maironio vardo mokykla Brooklyne štai ženklina savo 20 metų sukaktį. Taip greitai prabėgo tie metai, vežiojant vaikus, laukiant jų, kol pamokos pasibaigs, padedant rengti pamokas, siuvant drabužius puošniems Kalėdų vaidinimams, pavasarį susirenkant į pabaigtuvių šventę. Visa atrodo paprasta, kasdieniška, pilka, bet — atimkit tą vargo mokyklą iš mūsų gyvenimo, ir pasidarys didelė tuštuma.

Mokykla, tik mokykla duoda vaikam daugiausia lietuviškų žinių, moko juos skaityti, rašyti, supažindina su Lietuvos istori-

ja, geografija, papročiais, išmoko tautinių šokių, dainų.

Patekęs į lietuvišką mokyklą, vaikas iš karto patenka į lietuvišką vaikų bendruomenę. Ir linksma jam toje bendruomenėje. Visi turbūt pastebėjo, kad lietuvių vaikai, kurie lanko lietuviškas mokyklas, kur kas mieliau draugauja su lietuviškas vaikais nei su kaimynių amerikiečiais vaikais. Mokykla sukuria draugystę lietuvių tarp lietuvių. Ir tai yra labai daug. Tai yra lietuviškos bendruomenės ugdymas.

Dar toliau — mokykla sudaro sąlygas veikti jaunimo organizacijom — skautam ir ateitininkam. Mokykloje lengviau visiem susieiti, pasitarti ir nutarti, kur susirinkti. Gi organizacija dar labiau ugdo jaunųjų bendruomeniškumą ir lietuvišką nusiteikimą. Tie vaikai, kurie aktyviai reiškiasi organizacijoje, išsėję į gyvenimą, irgi yra veiklesni, judresni, lietuviškai visuomenei naudingesni.

Vliskas organizuoja simpoziumą

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas rengia studijinę pokalbį — "Tarptautinio gyvenimo raida ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelias." To pokalbio pirmoji dalis bus lapkričio 30 d. 10 val. tėvų pranciškonų Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

Referentais bus du svečiai: iš Romos atvykęs Sv. Kazimiero kolegijos rektorius dr. prel. L. Tulaba ir iš Kalifornijos atvykęs prof. Stasys Žymantas. Prel. L. Tulaba kalbės apie tarptautinio gyvenimo raidą laisvajame pasaulyje, o prof. S. Žymantas — apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelią.

Pokalbyje dalyvaus Vlisko v. ba, Vlisko taryba, Vlisko komisijos, Tautos fondo valdyba; kviečiami dalyvauti Liet. Laisvės Komitetas, Liet. Bendruomenės vadovaujantieji žmonės, lietuviškos spaudos atstovai, jaunimo organizacijų atstovai.

Simpoziumas bus viešo pobūdžio ir jį galės atsilankyti kiekvienas, kuris pritaria Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, domisi to istorinio darbo eiga, atliekamais darbais ir sumanymais.

Parduodami tautiniai drabužiai (12 arba 14) ir gintariniai karoliai. Skambinti 849-1409.

Lapkričio 9 dieną po ilgos ir sunkios ligos Washington, D.C. mirė inž. BORIS OFROSSIMOW, išdirbęs 10 metų Kongreso bibliotekoje. Palaidotas Bostone, Forest Hills kapinėse.

Praneša žmona Stasė Ofrossimow, iš namų Gervinaitė.

A. A. ANTANAS KUBILIUS

Antanas Kubilius atvažiavo į šį kraštą visai jaunas vyras ir, kaip tais laikais daugelis mūsų lietuvių, turėjo dirbti sunkiai, kol susikūrė sau geresnį gyvenimą. Bet jaunystėje visos kliūtys ir vargai lengvai nugalimi. Sekmadieniais kartu su visais lietuviškas skumbė ten, kur rinkdavosi lietuviškos šeimoms pasidalinti savo rūpesčiais ir džiaugsmais. Toliauose pobūviuose Antanas sutiko pirmąją savo žmoną, su kuria išgyveno per 30 metų. Prieš 16 metų vedė antrą kartą, kuriai teko lydėti jį gyvenime iki paskutinės minutės.

Antanas Kubilius pasižymėjo savo kuklumu, mėgo atvirumą ir teisingumą. Mylėjo savo senąją tėvynę Lietuvą ir su lietuviškas, ypač su jaunimu, kalbėjo tik lietuviškai. Buvo uolus Sv. Vardo draugijos narys Apreiškimo parapijoje. Per visą gyvenimą buvo dosnus, ypač lietuviškiems reikalams. Daug padėjo Kat. Moterų 29 kuopai, kuriai priklausė jo žmona. Jį palydėti į kapus susirinko daug jo draugų ir pažįstamų, bažny-

čioje Sv. Rožančiaus narės mišių metu dalyvavo su uždegtom žvakutėm.

A. Kubilius buvo I Pasaulinio karo veteranas; jo karstas buvo uždegtas JAV vėliava, kuri kapuose buvo įteikta velionies žmonai Onai Kubilienei.

Likusi našlė savo ir visų giminių vardu dėkoja kunigam už atlaikytas mišias ir atkalbėtą rožančių — klebonui kun. J. Aleksiuui, kun. A. Račkai, kun. V. Budreckui, tėvui Juvenaliui Liaubai; suteikusiam pagalbą sunkioje valandoje kaimynui Jeromito, pusseserei M. Višinskienei, daug padėjusiems St. Vaškiui ir Pėstininkienei, visom sąjungietėm ir visiem, kurie aplankė velionį koplyčioje ir palydėjo į kapus, už gėles, už užprašytas mišias ir už viską, kuo tik kas prisidėjo ir užjautė velionės našlę toje sunkioje valandoje. Ypatingai dėkoja šermėninės vedėjai Marytei Salinskienei, kuri seseriškai padėjo ir taip užjaučiančiai aptarnavę velionį. Sirdingas ačiū V. Beleckui už skanius pietus visiem, kurie dalyvavo kapuose.

PADEKA

New Yorko "Neringos" tuntu vyr. skaučių vardu norėčiau padėkoti visiems, kurie bet kokiu būdu prisidėjo prie mūsų ruošto vyr. skaučių skautų, vyčių ir vadovų suvažiavimo.

Didžiausia padėka priklauso pranciškonam ir Tėvui Juvenaliui Liaubai už leidimą naudotis jų naujai nupirktu namu. Jų geros valios dėka mes labai jaukiai ir smagiai praleidome dvi dienas.

Taip pat dėkui dr. Vytautui Černiui ir p. Audėnui už taip įdomią paskaitą ir filmus.

Zodžiai negali išreikšti mūsų jausmų New Yorko skautų tėvų komitetui: A. Bulofienėi, I. Garunkštienei, V. Baliūnienei ir T. Jasaičiui, kurie taip mieliai atėjo mums į pagalbą.

Jų darbu ir pastangomis buvome labai skaniai, sočiai ir su šypsena valgydinami suvažiavimo ir šokių metu. Dar kartą jiems dėkojame.

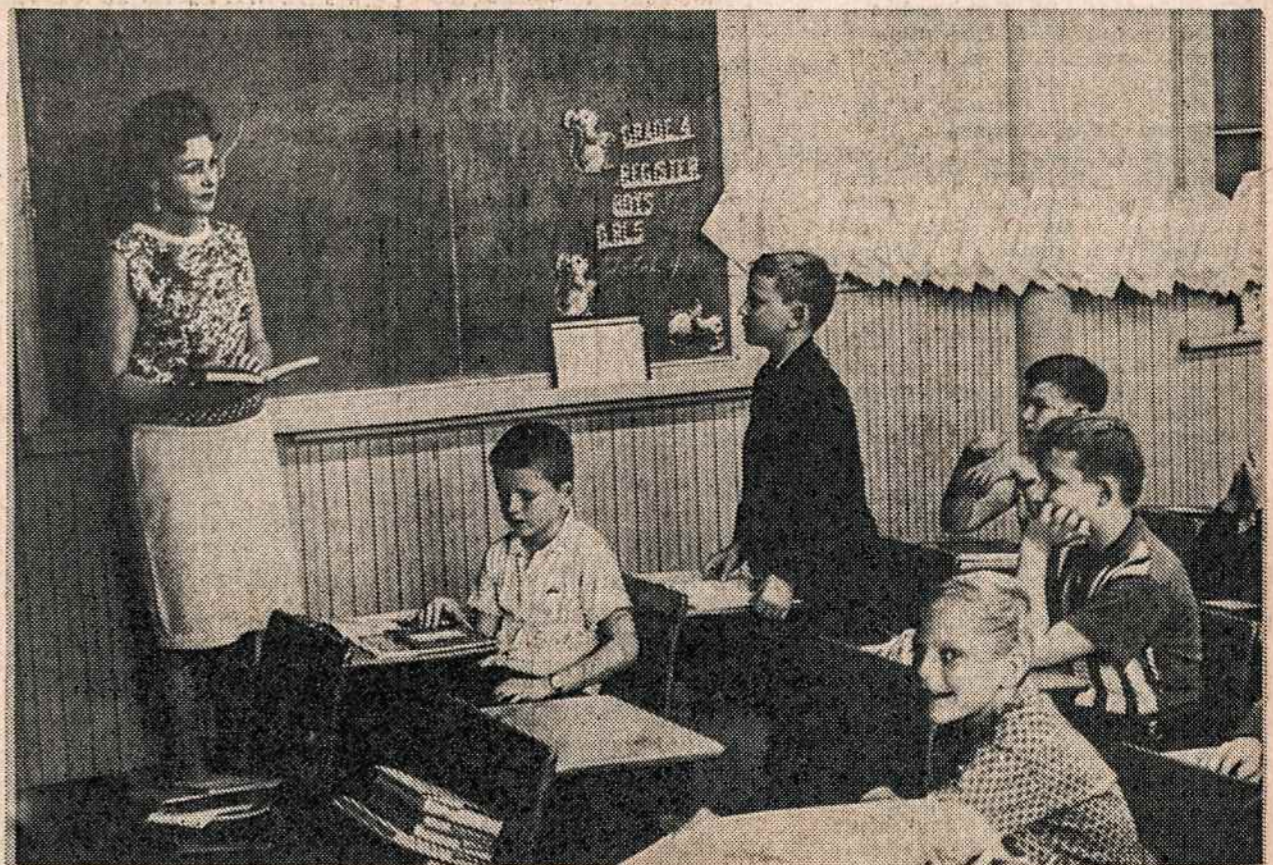
Taip pat negalime užmiršti mūsų geradarių: New Yorko

vyr. skaučių Židinio pirmininkės Z. Jūrienės ir jos pagalbininkų, A. Matulaičio, A. Silbajorio ir visų gerų žmonių, kurie sutiko priimti svečius namynėi, juos vežioti iš vietos į vietą, padėjo namus tvarkyti, maistą ruošti ir dalinti ir atliko daug visokių darbų, kurių čia nėra įmanoma išvardinti.

Mes esame tikros, kad be jūsų pagalbos šis suvažiavimas nebūtų taip sklandžiai praėjęs. Todėl prašome dar kartą priimti mūsų nuoširdžiausią padėką.

Irena Jankauskienė,
tuntininkė

leškomas vyras degtinės krautuvei (liquor store), suprantas kiek apie biznį ir knygų tvarkymą, ne jaunesnis 18 m., ne senesnis 63. Gali būti ir studentas, mokąs laisvai angliskai. Darbo valandos nuo 4 iki 10 val. vakaro. Teirautis tel. 843-3544.

K. Šventraitienė, ilgametė Maironio mokyklos mokytoja, pamokos metu. (Nuotrauka iš mokyklos archyvo.) Nuotr. R. Kisieliūsis

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis bus lapkričio 30 Chicagoje, Sheraton viešbutyje. Pirmą 12 val. bus priešpiečiai ir paskui — posėdis.

Valdybos nariai, kurie negali dalyvauti posėdyje, prašomi savo pranešimus paruošti raštu ir juos atsiųsti protokolų sekretorei — Dorothy Dutkus, 133 Prospect Ave., Maywood, N. J. 07606. Prašome tik nešūsti pranešimų į viešbutį.

F.V.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5 1/2% on all accounts.

Dabar moka 5 1/2% už visų rūšių taupomus pinigus.